

Galatasaray ve Türk sporuna adanan hayat: Ali Sami Yen

Galatasaray Kulübünün kurucusu ve Türk sporunun öncülerinden Ali Sami Yen, ölümünün 73. yıl dönümünde anılıyor. » Sayfa 11'de

Arkadaşlık çocuğun gelişimine katkı sağlıyor

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. T. Gül Şendil, çocukların arkadaşlık ilişkileri içerisinde önce içinde buldukları toplumun sonra dünyanın gereklerini öğrendiklerini söyledi. » Sayfa 2'de

Ambulanslara yol açan "fermuar sistemi"ne duyarlı olunması çağırısı

Ambulanslara olay yerine ve sağlık kuruluşlarına hızla ulaşması için geçiş üstünlüğü sağlayan "fermuar sistemi", acil durumdaki hastaların yaşama tutunma şansını artırıyor. » Sayfa 3'te

Direnişin sembolü: Yıldız Sarayı

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren devlet yönetimi asırlarca saraylardan yürütülmüştür. Beşiktaş'taki Yıldız Sarayı ilk kez Sultan III. Selim 1789-1807 yıllarında annesi Mihrişah Sultan için yaptırmıştır. Osmanlı padişahı II. Abdülhamit 1876-1909 döneminde Osmanlı Devleti'nin ana sarayı olarak kullanılmıştır. Yıldız Sarayı, Devlet-i Aliyye'ye yönelen yıkma girişimleri karşısında direnişin de sembolü olmuştur. İstanbul Boğazı'na ve Marmara'ya hâkim yüksek bir arazi üzerine inşa edilen Yıldız Sarayı, Osmanlı Devleti'nin İstanbul'da yaptırdığı son büyük saraydır.

MUSTAFA ŞAHİN'İN HABERİ 12'DE

İttifak

31 TEMMUZ 2024 ÇARŞAMBA

YIL: 28 SAYI: 9734

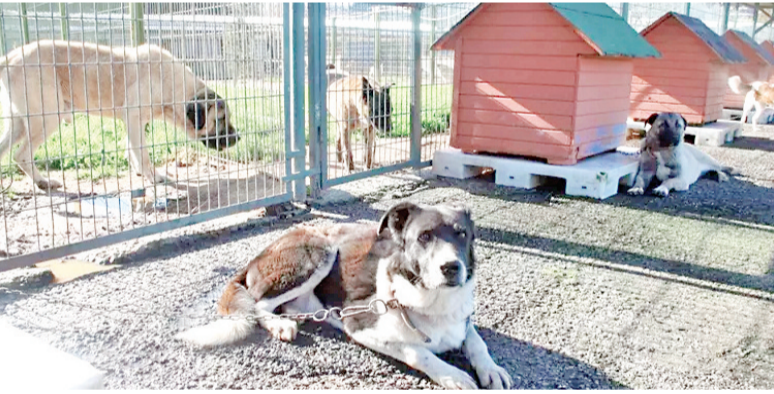
FİYATI: 4 TL

www.ittifakgazetesi.com

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Mavi Vatan'ımıza sahip çıkmada geri adım atmayacağız

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "(CHP) Türkiye'nin çıkarlarını savunmak yerine Mavi Vatan'a 'masal' diyerek, ülkemizi yayılmacılıkla itham ederek birilerine göz kırpyorlar. Anavatanımızın ayrılmaz bir parçası olan Mavi Vatan'ımıza sahip çıkma noktasında en küçük bir geri adım atmayacağız." dedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan şu açıklamalarda bulundu; "Bizim çizdiğimiz, karakterimiz bellidir. Biz, başına vurunca ekmeği alınan bir ülke değiliz. Geçtiğimiz yüzyılın en lanetli figürü olan Hitler'i gölgede bırakacak bir barbarlığa imza atılsın. Gazze bugün dünyanın en büyük imha kampına dönüştü." ■ İSTANBUL-AA

10 soruda TBMM'de kabul edilen sahipsiz hayvanlara yönelik düzenleme

Meclis'te kabul edilen yasayla sahipsiz köpekler, belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülecek, rehabilite edilen köpekler sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılacak. Sahipsiz hayvanlara yönelik düzenlemeler içeren Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. Teklif, Genel Kurula katılan 500 milletvekilinden 275'inin oyuyla kabul edilirken, 224 milletvekili "ret" oyu verdi, 1 milletvekili "çekimser" kaldı. Kanunla "yakala-kısırlaştır-sal" metodu terk ediliyor, sahipsiz hayvanların bakımevinde barındırılması ve rehabilite edilmesi öngörülüyor. » Sayfa 8'de

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında zararlı içeriklere karşı "DUY" ihbar hattı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş, çocukların sağlıklı gelişimini desteklemek ve onları zararlı içeriklerden korumak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY) web sitesi ve ihbar hattını hayata geçirdiklerini bildirdi. Çocukları her türlü tehlikeye ve zararlı içeriklerden korumak için önemli çalışmalar yaptıklarını belirten Göktaş, "Çocuklarımızın geleceği bizim için çok önemli. Bu kapsamda çocuklarımızın sağlıklı gelişimini desteklemek ve onları zararlı içeriklerden korumak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar web sitesi ve ihbar hattını hayata geçirdik." ifadelerini kullandı. » Sayfa 7'de

TÜİK'TEN ENDİŞELENDİREN İSTATİSTİK: Türkiye'nin nüfusu 2050'de 55 milyonun altına inebilir

Türkiye nüfusunun 2050'de 93 milyon 774 bin 618 kişiye ulaşması bekleniyor. 2050'li yıllardan itibaren nüfusun azalışa geçmesi ve 2100 yılında 77 milyonun altına düşmesi öngörülüyor. Düşük senaryoda ise nüfusun 55 milyonun altına inebileceği belirtiliyor.

TÜİK, "Nüfus Projeksiyonları, 2023-2100" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Türkiye'nin nüfus yapısında son yıllarda meydana gelen değişimler sonucunda ortaya çıkan ihtiyaç ve kurumun revizyon politikası gereğince 2023 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçları temel alınarak nüfus projeksiyonları yenilendi. Buna göre, doğum, ölüm ve göçe ilişkin demografik göstergelerdeki mevcut durumun devam edeceği, artış veya azalış yönünde eğilimler de gösterebileceği varsayılarak, ana, düşük ve yüksek olmak üzere üç farklı senaryoya dayalı nüfus projeksiyonları üretildi. Demografik göstergelerdeki mevcut yapının devam ettiği varsayan ana senaryoya göre, 2023'te 85 milyon 372 bin 377 kişi olan Türkiye nüfusunun, 2030'da 88 milyon 188 bin 221

kişiye, 2050'de 93 milyon 774 bin 618 kişiye ulaşması bekleniyor. Türkiye nüfusunun 2050'li yılların ortasına kadar artması ve sonrasında azalışa geçmesi öngörülüyor. Bu kapsamda nüfusun, 2100 yılında 77 milyon altına düşeceği tahmin ediliyor. Düşük senaryoya göre nüfus 2100'de 55 milyonun altına düşecek Doğurganlık göstergelerindeki hızlı düşüş eğiliminin devam edeceğini varsayan düşük senaryoya göre, Türkiye nüfusunun 2044'te 89 milyon 959 bin 486 kişiye en yüksek büyüklüğe ulaşacağı tahmin edilirken, 2100'de 55 milyon altına düşmesi bekleniyor. Doğurganlığı artırıcı tedbirlerin etkili olacağını varsayan yüksek senaryoya göre ise Türkiye nüfusunun 2056'da 100 milyon üzerine çıkacağı öngörüldü. Nüfusun yaş yapısının önemli göstergesi olan ve 2023'te 34 olarak hesaplanan ortanca yaşın, 2050'de 44,8, 2075'te 51,5 ve 2100'de 52,2 olması bekleniyor.

Bir kadının doğurganlık dönemi olan 15-49 yaş grubunda doğurabileceği ortalama çocuk sayısını gösteren toplam doğurganlık hızındaki düşüşle uluslararası göç eğilimindeki değişim, geleceğe yönelik farklı varsayımlara dayalı projeksiyonların üretilmesine neden oldu. Bir nüfusun sayıca ayni kalabilmesi, diğer bir ifadeyle yenilenme düzeyinde kalabilmesi için bu nüfusu oluşturan her bir bireyin kendi yerine bir nesil bırakması gerekiyor. Nüfusun artmaya devam etmesi için kadın başına düşen çocuk sayısının en az 2,1 olması gerekiyor. » Sayfa 3'te

İmalat sanayisinde 'nitelikli eleman' bulmak zorlaşıyor

Emek yoğun sektörlerde nitelikli eleman sorunu devam ediyor. Araştırmalara göre, işverenlerin nitelikli eleman bulmakta en çok zorlandığı sektörlerin başında imalat sanayisi geliyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, bireylerin eğitim seviyelerinin yükseldikçe nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılandığını ve verimliliğin arttığını belirtti. Daha iyi eğitim almış ve becerilerini geliştirmiş insan kaynağının ekonomik kalkınmanın önemli bir faktörü olduğunu dile getiren Bahçivan, "Sanayide nitelikli eleman eksikliğinin üretimde kapasite artışını engellediğini ve ülkemizin uluslararası rekabet gücünü olumsuz etkilediğini söyleyebiliriz. Bu nedenle, sürdürülebilir büyüme için insan kaynağının niteliğinin geliştirilmesi son derece önemlidir." dedi. » Sayfa 5'te

olduğunu dile getiren Bahçivan, "Sanayide nitelikli eleman eksikliğinin üretimde kapasite artışını engellediğini ve ülkemizin uluslararası rekabet gücünü olumsuz etkilediğini söyleyebiliriz. Bu nedenle, sürdürülebilir büyüme için insan kaynağının niteliğinin geliştirilmesi son derece önemlidir." dedi. » Sayfa 5'te

Elektrikte abone sayısı 50 MİLYONU GEÇTİ

Türkiye'de elektrik abonesi sayısı mayısta geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 1,89 artarak 50 milyon 41 bin 745'e yükseldi. Mesken abonelerini, 7 milyon 163 bin 886 aboneyle kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer tüketiciler, 771 bin 908 ile tarımsal faaliyetler, 282 bin 693 ile aydınlatma ve 66 bin 21 aboneyle sanayi grupları izledi. » Sayfa 5'te

Türkiye-Arabistan yükselen ilişkileri

SERKAN ORAL » 3'te

Yerel yönetimlerde yeniden yapılanma (2)

EKREM ERGÜDER » 8'de

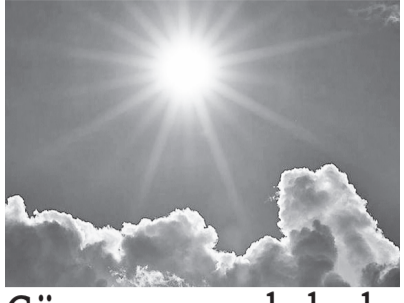
Parti ayrımı yereldeki pek çok sorunun çözülmesini engellediği gibi, halkın tanımadığı ama kentine çok faydalı olabilecek çok değerli insanların göz ardı edilmesine de yol açabiliyor.

Sahipsiz hayvanlara yönelik uygulama yönetmeliği geliyor

» Sayfa 7'de

Güneş maruz kalanlar dikkat: 3 saatte bir krem yenilenmeli

Uzmanlar, merdiven altı kullanılan güneş kremlerinin egzama, alerji ve daha kötü durumlara neden olabileceğine dikkat çekiyor. Memorial Dicle Hastanesinde Dermatoloji Uzmanı Dr. Süleyman Bağlam, güneş ışınlarına direkt maruz kalındığı takdirde cilt kanserine kadar hastalığın ilerleyebileceğini söyledi. Bağlam, "Güneş ışınlarının en dik ve yoğun geldiği dönemdir. Güneş ışınları yaşamımız için çok gerekli, sağlıklı olsa da cildimize büyük zararları var. Bu zararları 4 gruba ayırabiliriz. Birincisi cildimizi yaşlandırıyor. İkincisi cildimizde leke oluşumuna neden oluyor. Üçüncüsü ve en önemlisi cilt kanserlerine neden oluyor. Hastanelerde, polikliniklerde artık yaşlı hastaların çok sık cilt kanseriyle geldiğini görüyoruz. Dördüncü olarak da güneş cildimizde yanıklara ve bundan dolayı ekstra tedavi almamıza, masraflara neden olabilir. Güneşin bu gibi zararlarından korunmak için muhakkak güneş kremi kullanmamız lazım" dedi. Güneş kremi kullanıldıktan yarım saat sonra dışarı çıkılması gerektiğini altını çizen Dr. Bağlam, "Güneş kremleri temelde ikiye ayrılır. Ya fiziksel güneş kremleri ya da kimyasal güneş kremleri. Fiziksel güneş kremleri genelde Titanium ya da Çinkoksit içerir. Bunlar özellikle hassas ciltlerde, çocuklarda, gebe ve emzirenlerde uygundur. Kimyasal güneş kremleri bu tarz bir endikasyonu olmayan hastalara da uygulanabilir. Güneş kremi kullanırken iki parmak kuralı dediğimiz bir durum vardır. Yüzümüze güneş kremi sürerken bir parmak boyunca sürülmesi lazım. Ve yüzün bir tarafına bir parmak, diğer tarafına bir parmak olacak şekilde tüm yüze güneş kremi uygulamak lazım. Güneş kremi sadece yüze değil kulak, boyun bölgesine de uygulamak lazım. Güneş kremi yarım saat evvel kullanıp o şekilde dışarı çıkmak lazım. Çünkü bunların etkisi ortalama 15-20 dakika hatta yarım saat sonra başlar. Dolayısıyla güneş kremi saydığımız bölgelere muhakkak kullanmak lazım" ifadelerini kullandı. Vatandaşların bakanlık tarafından onaylanan güneş kremlerini tercih etmesi gerektiğini söyleyen Bağlam, "Kimyasal güneş kremleri dedik. Özellikle içeriği kimyasal olanlarda endokrin sistemini bozan kanserojen güneş kremleri de olabilir" diye konuştu. ●DIYARBAKIR-İHA

Arkadaşlık çocuğun gelişimine katkı

Çocukların sağlıklı bir şekilde arkadaşlık ilişkisi kurmasının sosyal beceri gelişimine çok önemli katkıları olduğunu belirten İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. T. Gül Şendil, çocukların arkadaşlık ilişkileri içerisinde önce içinde buldukları toplumun sonra da dünyanın gerekliliklerini öğrendiklerini söyledi.

İstanbul Atlas Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. T. Gül Şendil, 30 Temmuz Arkadaşlık Günü dolayısıyla yaptığı açıklamada çocuk gelişiminde arkadaşlık ilişkilerinin önemini değerlendirdi. Kişiler arası sağlıklı ilişkiler kurmanın önemine dikkat çeken Prof. Dr. T. Gül Şendil, "Biyolojik evrende canlıların varlıklarını sürdürebilmeleri için nasıl avantajlı olmaları gerekiyorsa sosyal yaşamda da insanların sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri için kişiler arası ilişkilerinin sağlıklı olması gerekir. Tam da bu amaca uygun olarak insan doğduğu andan itibaren anne babası ile başlayan ilişki ağını, kardeşler, yakın akraba, komşular, akranlar ve geniş toplumsal ilişkiler olmak üzere giderek genişleterek sosyal yaşama hazırlanır. Bu ilişkilerin sağlıklılığı oranında sosyal becerilerini geliştirir" diye konuştu.

Sosyal beceri geliştiren çocuk etkin iletişim kuruyor

Çocuklarda sosyal beceri gelişiminin önemini vurgulayan Prof. Dr. T. Gül Şendil, "Sosyal becerilerini geliştiren bir çocuk, diğerleriyle etkin iletişim kurabilir; sosyal olarak kabul edilebilir davranışlar ortaya koyabilir ya da kabul edilmeyen tutum ve davranışlardan kaçınabilir ve hem kendisi hem de içinde bulunduğu toplum için

FOTOGRAFLAR: İHA

faydalı davranışlar sergileyebilir" dedi. Çocuğun sosyal gelişimi içerisinde arkadaşlık ilişkilerinin çok önemli olduğunu belirten Prof. Dr. T. Gül Şendil, şunları söyledi: "Sosyal beceriler ile arkadaşlık ilişkileri iç içedir. Sosyal becerilerin gelişimi arkadaşlık ilişkilerindeki başarıyı belirlerken aynı şekilde arkadaşlık ilişkileri de sosyal becerilerin gelişimine katkıda bulunur. Çocuklar arkadaşlık ilişkileri içerisinde önce içinde buldukları toplumun; gidecek dünyanın gerekliliklerini öğrenirler. Sağlıklı kurulan arka-

arkadaşlık sayesinde çocuklar bir kimlik ve aidiyet duygusu kazanır, diğerleriyle güvenli ilişkiler kurabilir, kendine güvenleri gelişir, plan yapma ve problem çözme becerileri gelişir, stresle baş etmeyi öğrenir; duyu düzenleme becerilerini geliştirir ve duygusal sosyal yönden sağlıklı bir gelişim gösterirler. Ayrıca arkadaşlıklar sayesinde çocuklar, düzenli uyku ve beslenme, egzersiz yapmak gibi sağlıklı dav-

raları kabul gören çocuklar, yakın arkadaşlıklar kurabilirler, okul etkinliklerine katılmaya daha heveslidir, akademik motivasyonları yüksektir ve arkadaşlık ilişkilerinde daha uyumludurlar" şeklinde konuştu.

Anne ve babaya önemli görevler düşüyor

Çocuklar için bu denli önemli olan arkadaşlık ilişkilerinin gelişimini desteklemek için anne babalara düşen sorumluluklar olduğunu belirten Prof. Dr. T. Gül Şendil, "Anne babalar hem çocuk yetiştirmede benimzedikleri tutumlarla hem de olumlu model olarak çocuklarına, sosyal becerilerini geliştirecekleri bazı özellikleri kazandırmalıdır. Bu kazanımlar arasında çocukların duyu ve dürtülerini kontrol etmeyi, başkalarının haklarına saygı duymayı, sıra aramak konuşmayı, sabretmeyi, paylaşmayı, sorumluluk almayı, karşılıklı alma vermeyi, kendi problemlerini çözmeyi öğrenmeleri ve sevmeye ve sevmeye deneyimini kazanmaları sayılabilir" diye konuştu. Prof. Dr. T. Gül Şendil, ebeveynlerin çocuklarını akranlarıyla birlikte olabileceği ortamlar oluşturması gerektiğini de ifade ederek "Arkadaşlarını seçme konusunda onları cesaretlendirmeli ve arkadaşlarıyla ilişkilerine doğrudan müdahale etmek yerine gerektiğinde sağlıklı iletişim kurarak onlara rehberlik etmelidir" tavsiyesinde bulundu. ●İSTANBUL-İHA

Uzmanı uyardı: Bir yaştan küçük bebeklere bal yedirmek felce yol açabilir

Medical Park Antalya Hastane Kompleksi'nde görevli Çocuk Nörolojisi Uzmanı Prof. Dr. Serdal Güngör, 1 yaş ve altı bebeklerde halk arasında bal kaynaklı besin zehirlenmesi olarak bilinen "İnfanfil botulizm"e dikkat çekti.

FOTOGRAF: İHA

Prof. Dr. Güngör, hastalık hakkında bilgi vererek tedavi yöntemlerini aktardı. Hastalığın doğurabileceği sorunlara değinen Prof. Dr. Serdal Güngör, "İnfanfil botulizm, sıklıkla ilk 6 ay olmak üzere, bir yaşın altındaki çocukları etkileyen nadir

fakat ciddi bir hastalıktır. Clostridium botulinum adlı bakterinin sporlarının sindirilmesi sonucu ortaya çıkar. Bebeklerin bağırsak sisteminde koruyucu bakteri florası ve clostridium inhibe edici safra asitleri bulunmaz. Bakteri sporları çevresel şartlara son derece dayanıklıdır. Bu sporlar tarafından bebeklerin bağırsaklarında üretilen nörotoksin sinir hücreleri arasındaki iletişimi bloke ederek ilerleyici kas güçsüzlüğü ve felce neden olur. İnanfil botulizm, genellikle bal tüketimi veya toprakta bulunan bakteriyel sporlarla temas sonucunda ortaya çıkabilir" dedi. Has-

talıgı erken tanı ve tedavisinin önemine vurgu yapan Prof. Dr. Güngör, "İnfanfil botulizmin belirtileri, genellikle toksin alınmadan 12-36 saat sonra ortaya çıkar. Kas güçsüzlüğü (floppy baby syndrome), göz kapağı düşüklüğü, azalmış gözyaşı ve tükürük, ifadesiz yüz, zayıf emme refleksi ve öğürme, hipoaktivite, kabızlık ve bağırsak hareketliliği, zayıf ağlama, solunum güçlüğü gibi belirtiler hızla ilerleyerek solunum yetmezliği ve ölüme sonuçlanabilir. Bu nedenle hastalığın erken tanısı ve tedavinin hızlıca başlaması hayati öneme sahiptir" diye ko-

nuştı. İnanfil botulizmin önlenmesindeki önemli adımlara değinen Prof. Dr. Güngör, "1 yaş altı bebeklere bal verilmemesi ve toprakla temastan kaçınılması gerekiyor. Aileler tarafından bala batırılarak bebeklere emdirilmemesidir. Ayrıca, uygun gıda hijyeni ve muhafaza yöntemleri, sporların kontaminasyonunu azaltmada kritik rol oynar. İnanfil botulizm, erken tanı ve uygun tedavi ile başarıyla yönetilebilen ancak ciddi komplikasyonlara yol açabilen bir hastalıktır." şeklinde konuştu. ●ANTALYA-İHA

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI MICROSOFT KAMPÜS LİSANS BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI MARMARA ÜNİVERSİTESİ

"Marmara Üniversitesi 2024 Yılı Microsoft Kampüs Lisans mal alımı 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile ihale edilecek olup, teklifler sadece elektronik ortamda EKAP üzerinden alınacaktır. İhaleyle ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıda yer almaktadır:

- İKN : 2024/971586**
- 1-İdarenin**
- a) Adı : BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI MARMARA ÜNİVERSİTESİ
- b) Adresi : Eğitim Mahallesi Fahrettin Kerim Gökay Caddesi 34730 GÖZTEPE KADIKÖY/İSTANBUL
- c) Telefon ve faks numarası : 21647771450 - 2167771456
- ç) İhale dokümanının görülebileceği ve e-imza kullanılarak indirilebileceği internet sayfası : <https://ekap.kik.gov.tr/EKAP/>
- 2-İhale konusu mal alımın**
- a) Adı : "Marmara Üniversitesi 2024 Yılı Microsoft Kampüs Lisans
- b) Niteliği, türü ve miktarı : 750 Adet Desktop Education Lisans Paketi 8 Adet Windows Server Datacenter Core (16 core) 2 Adet SQL Server Enterprise Core (2 core) 4 Adet System Center Datacenter (2 core) Ayrıntılı bilgiye EKAP'ta yer alan ihale dokümanı içinde bulunan idari şartnameden ulaşılabilir.
- c) Yapılacağı/teslim edileceği yer : Marmara Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Veri Merkezi
- ç) Süresi/teslim tarihi : Sözleşme tarihinden itibaren 3 gün içerisinde işe başlanacaktır. Sözleşme süresi 12 aydır.
- d) İşe başlama tarihi : Sözleşme tarihinden itibaren 3 gün içerisinde işe başlanacaktır.
- 3-İhalenin**
- a) İhale (son teklif verme) tarih ve saati : 15.08.2024 - 11:00
- b) İhale komisyonunun toplantı yeri (e-tekliflerin açılacağı adres) : Marmara Üniversitesi Rektörlüğü İhale Komisyonu Başkanlığı (Göztepe Yerleşkesi Yönetim ve Enstitü Binası Kadıköy /İSTANBUL)
- 4. İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgeler ile yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler:**
- 4.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı**

unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.

- 4.1.1.3. İhale konusu malın satış faaliyetinin yerine getirilebilmesi için ilgili mevzuat gereğince alınması zorunlu izin, ruhsat veya faaliyet belgesi veya belgelerine ilişkin bilgiler:**
- Kamu Bilişim Yetki Belgesi
- 4.1.2. Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren bilgiler;**
- 4.1.2.1. Tüzel kişilerde;** isteklilerin yönetimindeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgiler idarece EKAP'tan alınır.
- 4.1.3. Şekli ve içeriği İdari Şartnamede belirlenen teklif mektubu.**
- 4.1.4. Şekli ve içeriği İdari Şartnamede belirlenen geçici teminat bilgileri.**
- 4.1.5 İhale konusu alımın tamamı veya bir kısmı alt yüklenicilere yaptırılmamaz.**
- 4.2. Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler:** İdare tarafından ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin kriter belirtilmemiştir.
- 4.3. Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler:** İdare tarafından mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin kriter belirtilmemiştir.
- 5. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sadece fiyat esasına göre belirlenecektir.**
- 6. İhale yerli ve yabancı tüm isteklilere açıktır.**
- 7. İhale dokümanı EKAP üzerinden bedelsiz olarak görülebilir. Ancak, ihaleye teklif verecek olanların, e-imza kullanarak EKAP üzerinden ihale dokümanını indirmeleri zorunludur.**
- 8. Teklifler, EKAP üzerinden elektronik ortamda hazırlandıktan sonra, e-imza ile imzalanarak, teklife ilişkin e-anahtar ile birlikte ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilecektir.**
- 9. İstekliler tekliflerini, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden teklif birim fiyat şeklinde verecektir. İhale sonucunda, üzerine ihale yapılan istekli ile birim fiyat sözleşme imzalanacaktır.**
- 10. Bu ihalede, işin tamamı için teklif verilecektir.**
- 11. İstekliler teklif ettikleri bedelin %3'ünden az olmamak üzere kendi belirleyecekleri tutarda geçici teminat vereceklerdir.**
- 12. Bu ihalede elektronik eksiltme yapılmayacaktır.**
- 13. Verilen tekliflerin geçerlilik süresi, ihale tarihinden itibaren 90 (Doksan) takvim günüdür.**
- 14. Konsorsiyum olarak ihaleye teklif verilemez.**
- 15. Diğer hususlar:**
- Teklif fiyatı ihale komisyonu tarafından aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir.

Lavanta bahçelerinin fotoğrafları bu yıl erken soldu

Son yıllarda paylaşılan tatil fotoğraflarında sıkça görülen Isparta ve Burdur'daki mor lavanta bahçeleri, aşırı sıcaklar nedeniyle bu yıl erkenden griye büründü. "Lavanta kokulu köy" olarak bilinen Isparta'nın Keçiborlu ilçesindeki Kuyucak köyünde bulunan lavanta bahçelerinin çiçekleri, aşırı sıcaklar nedeniyle mordan griye döndü. Her yıl temmuzda bahçeleri ziyaret eden tatilciler, bu sene umdukları rengi bulamadan fotoğraflarını çekti. Isparta Ziraat Odası Başkanı Mustahattin Can Selçuk, AA muhabirine, bu yıl mevsim normallerinin üzerinde seyreden sıcaklıklar nedeniyle lavanta hasadının erken başladığını söyledi. Bölgerinde hasadın 15

Temmuz'da başladığını belirten Selçuk, "Hasat devam ediyor, üretilen lavantalar fabrikalarda işleniyor ve ürün olarak ülke geneline sunuluyor. Bu yıl yüksek sıcaklığın yanında yağmurların ara ara yağması lavanta bahçelerinin görünümlerini de kokusunu da olumsuz etkiledi." dedi. Lavanta üretiminin Türkiye genelinde yaygınlaşmaya başladığına dikkati çeken Selçuk, "İnsanlar artık kendi memleketlerindeki lavanta bahçelerini de ziyaret edebiliyor. Buna bağlı olarak ziyaretçi sayısında da azalma oluyor." ifadelerini kullandı. Kuyucak köyünün muhtarı İsmail Tezcan da yaz mevsiminin bu yıl erken başladığını vurgulayarak, "Hava sıcaklığı normalden yüksek

FOTOĞRAF: AA

seyretmeye başladı. Bu aylarda lavanta çiçeğinin yeni açması gerekirken şu an rengi griye dönüştü. Ağustos başlarında hasadına başlanması gerekiyordu. Hasada başladık, yavaş yavaş yağ çıkarmaya başlıyoruz." diye konuştu. "Hasada 3 hafta erken başladık" Burdur Gölü kenarındaki lavantalar da aşırı sıcaklık nedeniyle erken soldu, mor çiçekler grileşti.

Geçen yıla göre hasat dönemi üç hafta önce başlayan lavanta bahçelerinde çiftçilerin mesaisi devam ediyor. Kentte 19 yıldır susuz tarım ve tıbbi aromatik bitki çalışmaları yapan Öztürk Sarıca, mart ve nisandaki zamansız sıcakların bitkilerin hızlı biçimde erken uyanmasına neden olduğunu söyledi.

●BURDUR/İSPARTA-AA

TÜİK: Türkiye'nin nüfusu 2050'den sonra düşüşe geçecek

Türkiye nüfusunun 2050'de 93 milyon 774 bin 618 kişiye ulaşması bekleniyor. 2050'li yıllardan itibaren nüfusun azalışa geçmesi ve 2100 yılında 77 milyonun altına düşmesi öngörülmüyor. Düşük senaryoda ise nüfusun 55 milyonun altına inebileceği belirtiliyor.

TÜİK, "Nüfus Projeksiyonları, 2023-2100" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Türkiye'nin nüfus yapısında son yıllarda meydana gelen değişimler sonucunda ortaya çıkan ihtiyaç ve kurumun revizyon politikası gereğince 2023 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları temel alınarak nüfus projeksiyonları yenilendi. Buna göre, doğum, ölümler ve göçe ilişkin demografik göstergelerdeki mevcut durumun devam edeceği, artış veya azalış yönünde eğilimler de gösterilebileceği varsayılarak, ana, düşük ve yüksek olmak üzere üç farklı senaryoya dayalı nüfus projeksiyonları üretilti. Demografik göstergelerdeki mevcut yapının devam ettiği varsayan ana senaryoya göre, 2023'te 85 milyon 372 bin 377 kişi olan Türkiye nüfusunun, 2030'da 88 milyon 188 bin 221 kişiye, 2050'de 93 milyon 774 bin 618 kişiye ulaşması bekleniyor. Türkiye nüfusunun 2050'li yılların ortasına kadar artması ve sonrasında azalışa geçmesi öngörülmüyor. Bu kapsamda nüfusun, 2100 yılında 77 milyonun altına düşeceği tahmin ediliyor. Doğurganlık göstergelerindeki hızlı düşüş eğiliminin devam edeceğini varsayan düşük senaryoya göre, Türkiye nüfusunun 2044'te 89 milyon 959 bin 486 kişiyle en yüksek büyüklüğe ula-

FOTOĞRAF: AA

şacağı tahmin edilirken, 2100'de 55 milyonun altına düşmesi bekleniyor. Doğurganlığı artırıcı tedbirlerin etkili olacağını varsayan yüksek senaryoya göre ise Türkiye nüfusunun 2056'da 100 milyonun üzerine çıkacağı öngörüldü. Buna göre, Türkiye'de doğuştan beklenen yaşam süresi artarken nüfus da yaşlanmaya devam edecek. Nüfusun yaş yapısının önemli göstergesi olan ve 2023'te 34 olarak hesaplanan ortalama yaşın, 2050'de 44,8, 2075'te 51,5 ve 2100'de 52,2 olması bekleniyor. Bir kadının doğurganlık dönemi olan 15-49 yaş grubunda doğabilecek ortalama çocuk sayısını gösteren toplam doğurganlık hızındaki düşüşle uluslararası göç eğilimindeki değişim, geleceğe yönelik farklı varsayımlara dayalı projeksiyonların üretilmesine neden oldu. Bir nüfusun sayıca aynı kalabilmesi, diğer bir ifadeyle yenilenme düzeyinde kalabilmesi için bu nüfusu oluşturan her bir bireyin kendi yerine bir nesil bırakması gerekiyor. Nüfusun art-

maya devam etmesi için kadın başına düşen çocuk sayısının en az 2,1 olması gerekiyor. Toplam doğurganlık hızı, 2001 yılında 2,38 iken 2003 ve 2014 yılları arasında yenilenme seviyesi olan 2,1 düzeyinde durağan seyir gösterdi, bu yıldan sonra aşırı düşüşle 2023 yılında 1,51'e kadar geriledi. Doğurganlık hızındaki düşüşle bu konuda geliştirilecek politikaların olası etkileri de nüfus projeksiyonu hesaplamalarında dikkate alındı. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2023 yılı sonuçlarına göre, yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ilk kez yüzde 21,7'ye üzerine çıktı. Ana senaryo dikkate alındığında, yaşlı nüfus oranının 2050'de yüzde 23,1'e, 2075'te yüzde 31,7'ye ve 2100'de yüzde 33,6'ya ulaşması bekleniyor. Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısındaki değişimin süreceği tahmin ediliyor. Bu değişimi gösteren nüfus piramitleri 2023 ve 2075 yılları için incelendiğinde, doğurganlıktaki değişim, yaşlı nüfustaki

artışla genç ve çalışma çağı nüfustaki azalış 3 senaryoda da görülüyor.

Çalışma çağındaki nüfusun 2100'de yüzde 54,6'ya gerilemesi bekleniyor

Projeksiyona göre, çalışma çağındaki nüfusun oranı 2023'te yüzde 68,3 olarak kayıtlara geçti. Bu oranın 2050'de yüzde 61,9'a, 2075'te yüzde 55,9'a, 2100'de yüzde 54,6'ya düşeceği öngörülmüyor. Çocuk nüfus olarak tanımlanan 0-14 yaş grubundaki nüfusun oranı 2023 yılında yüzde 21,4 oldu. Ana senaryoya göre bu oranın, 2050'de yüzde 15,1'e, 2075'te yüzde 12,4'e, 2100'de yüzde 11,8'e gerileyeceği tahmin ediliyor. Bağımlı nüfus toplamının, çalışma çağı nüfusunun yarısından az olduğu dönem, "demografik fırsat penceresi" olarak nitelendiriliyor. Çocuk nüfus olarak tanımlanan 15 yaş altı nüfusun toplam nüfusun yüzde 30'undan az, yaşlı nüfus olarak tanımlanan 65 yaş üzeri nüfusun ise toplam nüfusun yüzde 15'inden az olduğu dönemde demografik fırsat penceresinin açık olduğu değerlendiriliyor. Projeksiyon sonuçları, 2030'un ilk yarısında yaşlı nüfus oranının yüzde 15'i aşacağına ve demografik fırsat penceresinin kapanacağına işaret ediyor. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

"Türkiye Uluslararası Değişim Burs Programı İş Birliği Protokolü" imzalandı

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTb) arasında imzalanan "Türkiye Uluslararası Değişim Burs Programı İş Birliği Protokolü" ile Türkiye'de lisans ve lisansüstü programlarda azami iki yarıyıl eğitim alacak öğrencilere burs sağlanacak. YÖK'ten yapılan yazılı açıklamaya göre, YÖK ve YTb arasında, Türkiye Uluslararası Değişim Burs Programı İş Birliği Protokolü imzalandı. Türkiye'deki ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumları arasında imzalanan ikili değişim anlaşmaları kapsamında, Türkiye'de lisans ve lisansüstü programlarda azami iki yarıyıl eğitim alacak öğrencilere burs sağlanacak. Burs programıyla, Türkiye'nin yükseköğretimde uluslararasılaşma hedeflerine katkı sunulması, küresel uluslararası öğrenci hareketliliğindeki po-

zisyununun güçlendirilmesi ve Türkiye'ye gelen uluslararası öğrenci çeşitliliğinin artırılması hedefleniyor. Burs programı kapsamında, aylık nakdi burs, ulaşım ve konaklama hizmetleri gibi imkanlar sunulacak. YÖK Başkanı Erol Özvar, YÖK'te düzenlenen imza töreninde yaptığı konuşmada, öğrenci ve akademi hareketliliğini önemsediklerini ve bu konuda çeşitli destekler sağladıklarını belirtti. Özvar, protokol kapsamında, lisansüstü öğretimde de öğrenci değişim hareketliliğinin destekleneceğini ve üniversitelerin bu destekten yararlanabileceğini aktardı. YTb Başkanı Abdullah Eren de protokolle üniversitelerin ikili anlaşmalar çerçevesinde, yurt dışındaki üniversitelerden gelecek değişim öğrencilerinin burs almalarını sağlayacaklarını anlattı. ●ANKARA-AA

Ambulanslara yol açan "fermuar sistemi"ne duyarlı olunması çağrısı

Ambulanslara olay yerine ve sağlık kuruluşlarına hızla ulaşması için geçiş üstünlüğü sağlayan "fermuar sistemi", acil durumdaki hastaların yaşama tutunma şansını artırıyor. Acil vakalara yetişebilmek için 112 Acil Sağlık İstasyonu'ndan 90 saniyede çıkan ambulanslar, emniyet şeridi yer almayan ve ikiden fazla şeritli olan yollarda, sağdaki araçların yolun sağına, soldakilerin ise soluna yanaşarak ambulansın orta kısımdan geçişine imkan tanıyan "fermuar sistemi" sayesinde acil hastalara daha hızlı ulaşıyor. Trafikte yol veremeyen veya yolu uygun şekilde açmayan sürücüler nedeniyle vakalara ulaşmakta zorluk çeken ambulanslar, fermuar sistemi ile bir dakika daha hızlı varabilecekleri acil hastaların yaşama şansını yüzde 10 oranında yükseltiyor. Ankara İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde Esenboğa Havalimanı'nın 112 Acil Sağlık İstasyonu'nda paramedik

olarak görev yapan Seyit Asker, AA muhabirine, mesleğini 20 yıldır severek yaptığını söyledi. Sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırması amacıyla paramediklerin hem hasta bakımını hem de ambulansın sürüşünü yöneterek acil durumlarda zaman kazandırdığını aktaran Asker, 112 komuta kontrol merkezinden verilen bir çağrıya 90 saniye içerisinde çıkış yaptıklarını belirtti. Dünya genelinde uygulanan fermuar sisteminin Türkiye'ye entegre etme çalışmalarının sürdüğünü ifade eden Asker, "Bu sayede daha hızlı yol alabiliyoruz. Bizim için kritik saatler olan ilk 10 dakika vakaya ulaşma süresinde hastalara daha çabuk ulaşabiliyoruz. Bu sayede vatandaşın yaşama tutunma şansını artırıyoruz." dedi. Türkiye'de fermuar sisteminin giderek yaygınlaştırılmaya başlanması, halen sistemin yüzde 100 oturmadığına dikkati çekti. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

SERKAN
ORAL

www.ittifakgazetesi.com

Türkiye-Arabistan yükselen ilişkileri

Suudi Arabistan ile ilişkilerimiz son birkaç yıl zarfında ciddi ivme kazandı. Türkler, gerek Vizyon 2030 projelerine, gerekse Suudi Arabistan'ın ev sahipliği yapacağı Expo 2030 ve FIFA 2034 Dünya Kupası gibi büyük organizasyonlarla ilgili altyapı çalışmalarına katkı sunuyor.

İnşaat projeleri dönüşüm demek.

Artık Arabistan yenilikçilik ve hırsla dolu bir bölge.

Fütüristik şehirlerden sürdürülebilir gelişmelere kadar bu projeler, bölgenin manzarasını dönüştürmeye, geleceğini şekillendirmeye ve bölgede önemli ölçüde iyileştirilmiş turistik yerler, eğlence mekanları, finans ve sağlık merkezleri ve yerleşim alanları yaratmaya hazırlanıyor. Bakın bu gerçek bir devrimdir.

Yeni Murabba

2023 yılında Veliaht Prens Muhammed bin Selman, Riyad'da 19 metre yüksekliği Yeni Murabba bölgesini hizmete açtığı kimse bu kadar ilgi göreceğini düşünmedi.

Yeni Murabba projesi, sağlıklı yaşam tarzlarını ve toplum faaliyetlerini teşvik ederek yaşam kalitesini artıracak yeşil alanların yanı sıra yürüyüş ve bisiklet yollarının yer aldığı sürdürülebilirlik kavramı etrafında inşa edilecek.

Yani 21. yüzyıl projesi.

Projede ikonik bir müze, bir teknoloji ve tasarım üniversitesi, çok amaçlı bir tiyatro ve 80'den fazla eğlence ve kültür mekanı yer alacak. 2030 yılında tamamlanacak.

Cidde Metro

Cidde Metro, şehrin ulaşım

sisteminde devrim yaratmak için tasarlanmış ileriye dönük bir kentsel ana plan. Turuncu Hat, Mavi Hat ve Yeşil Hat. 2025'de bitecek.

Ramhan Adası

Ramhan Adası lüks bir sahil projesi.

Abu Dabi, Birleşik Arap Emirlikleri ortaklığı var. Proje, Emaar Properties'e ait bir emlak şirketi olan Eagle Hills tarafından geliştiriliyor. Projede bir dizi lüks villa, daire ve konutun yanı sıra bir marina, golf sahası yer alacak. Ada, lüksün eşsiz bir görünümünü sunacak ve yüksek kaliteli bir yaşam tarzı arayışları için popüler bir seçim olacak.

3,5 Milyar ABD Doları ve 2026 yılında tamamlanacak.

Clinique La Prairie (Kızıldeniz)

Clinique La Prairie, Suudi Arabistan'ın kuzeybatı sahil şeridi Amaala'da üst düzey bir sağlık tesisi açacak dünyaca ünlü bir uzun ömür kliniği ve sağlıklı yaşam markası.

Suudi Arabistan'da Ağustos ayındaki tüm seyahatimde özellikle büyük değişimin genç ve kadınlar tarafından çok yüksek destek gördüğüne şahit oldum.

Arabistan'da tarih yeniden yazılıyor...

Kısa başlıklarıyla büyük yatırımların aslında yeni adı Suudi Arabistan devrimi.

Bunu yaşayarak kısa zamanda daha iyi anlayacağız.

FOTOĞRAF: AA

İnsan ticareti mağdurları iklim değişikliğiyle birlikte daha savunmasız kalıyor

İklim değişikliği ve yükselen küresel ortalama sıcaklıklar dünyanın pek çok bölgesinde afetlerin sayısını ve şiddetini artırırken afetler ve aşırı hava olaylarının yıkıcı sonuçları, insanları daha güvenli bölgelere göç etmeye zorluyor. Birleşmiş Milletlere (BM) bağlı IOM tarafından 2022'de yayımlanan "İklim Değişikliği ve Gelecekteki İnsan Hareketliliği" raporuna göre son 10 yıllık dönemde, dünyada, yılda ortalama 21,6 milyon kişi iklim değişikliği kaynaklı sıkıntılar nedeniyle ülkeleri içinde göç etmek zorunda kaldı. İklim değişikliğinin oluşturduğu risklerin, dünyanın her noktasında arttığı belirtilen rapora göre önümüzdeki 10 yılda yaklaşık 1 milyar insanın deniz seviyesinin yükselmesi, sel, kuraklık, aşırı sıcaklıklar, gıda güvenliği gibi sorunlarla yüzleşmesi bekleniyor. İklim krizi ve diğer birçok faktör insanları göçe itenken göçmen kaçakçılığı suçları da artıyor. Bu konuya dikkat çekmek ve farkındalık oluşturmak amacıyla Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 2013'te aldığı kararla, 30 Temmuz'u, Dünya İnsan Ticareti ile Mücadele Günü ilan etti. BM Uluslararası Uyuşturucu ve Suçla Mücadele Ofisi (UNODC) verilerine göre 2020 yılında 50 bin

insan kaçakçılığı vakası kayıtlara geçen gerçek sayının bundan çok daha fazla olduğu tahmin ediliyor. UNODC'ye göre insanları bu suça iten faktörler arasında iklim değişikliğinin bazı bölgelerde yaşamı zorlaştırması ve insanların gelirlerini olumsuz etkilemesi de bulunuyor. Peppi Kiviniemi-Siddiq, iklim krizinin insan kaçakçılığı faaliyetlerindeki rolünü, AA muhabirine değerlendirdi. İklim değişikliğinin insanları savunmasız bıraktığını, organize suç örgütlerince gerçekleştirilen insan kaçakçılığı faaliyetlerinin de savunmasız kalan insanları hedef aldığı, dünyanın her noktasında arttığı belirtilen rapora göre önümüzdeki 10 yılda yaklaşık 1 milyar insanın deniz seviyesinin yükselmesi, sel, kuraklık, aşırı sıcaklıklar, gıda güvenliği gibi sorunlarla yüzleşmesi bekleniyor. İklim krizi ve diğer birçok faktör insanları göçe itenken göçmen kaçakçılığı suçları da artıyor. Bu konuya dikkat çekmek ve farkındalık oluşturmak amacıyla Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 2013'te aldığı kararla, 30 Temmuz'u, Dünya İnsan Ticareti ile Mücadele Günü ilan etti. BM Uluslararası Uyuşturucu ve Suçla Mücadele Ofisi (UNODC) verilerine göre 2020 yılında 50 bin

Tuzlalılar günbatımının keyfini teknede çıkarıyor

UFUK AKYILDIZ

Tuzla Belediyesi ilçe sakinlerinin yaz akşamların daha keyifli hale getiriyor. Ücretsiz düzenlenen 'Gün Batımı' seferleriyle her Cumartesi denizle buluşturarak eşsiz bir günbatımı keyfi yaşıyor. Tuzlalıların yoğun ilgi gösterdiği turlarda canlı müzik ve çeşitli ikramlar bulunuyor. Tuzla Belediyesi, sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde seyrettiği bugünlerde Tuzlalıları, gün batımının eşsiz güzelliği ile buluşturmaya devam ediyor. Deniz keyfinin, gün batımı ile arşa çıktığı ada manzaralı turlarda Tuzlalılar, yazın keyfini ikramlar ve canlı müzik eşliğinde çıkartabiliyor. Kontenjanla sınırlı olan Gün Batımı Seferleri İstanbullu vatandaşlar etkinlik.tuzla.bel.tr adresinde başvurabilecekler. Tuzla Belediye Başkanı Av. Eren Ali Bingöl "Tuzla Belediyesi olarak, yazın keyfini en üst seviyeye çıkarmak ve vatandaşlarımıza unutulmaz anlar yaşatmak amacıyla düzenlediğimiz Gün Batımı Seferleri büyük ilgi görüyor. Ayrıca, yakın zamanda başlayacak Tuzla-Pendik-Adalar feribot seferlerinin, bölgeye canlılık kazandıracağına ve Tuzla'nın cazibesini artıracığına inanıyoruz. Bu yaz, hem denizin hem de gün batımının tadını birlikte çıkaracağız" dedi. Turlar, Adalar feribot seferlerinin başlayacağı zamana kadar devam edecek.

Sisteme katılacak şart

Gün Batımı Seferleri için ilçe dışından yapılan başvurular kabul edilmiyor. 18 yaş üstü bireylerin öncelikli olarak sisteme üye olması zorunlu. Yapılacak üyelik sonrası sisteme giriş yapıldıktan sonra istenilen etkinliğe katılım sağlanabiliyor. 18 yaş altı çocukların kayıtları veli üyelik panelinden "Çocuklarım" kısmından eklenebilir. Etkinlik için toplanma ve hareket alanı Tuzla Belediyesi Mehmet Akif Ersoy Gençlik Gemisi önünden yapılıyor. Geminin hareket saati ise 19.30 olup yaklaşık 2 saat olarak planlanan etkinliğe katılacaklar kimliklerini de yanlarında bulundurmaları gerekiyor.

Sarıyer Akademi'den olimpiyatlarda büyük başarı

Sarıyer Akademi Kimya Olimpiyatları Sınıfı öğrencilerinden Emre Aslan 1044 öğrenci içinde birinci olurken Ali Cemal Sahilioğulları ilk 50'de yer aldı. Sarıyer Belediye Başkanı Mustafa Oktay Aksu, 32. Ulusal Bilim Olimpiyatları kapsamında düzenlenen Kimya Olimpiyatları birinci aşaması sınavında üstün başarı gösteren öğrencileri makamında ağırlayarak ödüllendirdi.

Lise öğrencilerinin temel bilimler ve bilgisayar alanlarına ilgilerini artırmak, öğrencileri Ulusal Bilim Olimpiyatlarına hazırlamak ve Uluslararası/Bölgesel Bilim Olimpiyatlarında ülkemizi temsil etmelerini sağlamak amacıyla TÜBİTAK'ın 32. Ulusal Bilim Olimpiyatları kapsamında bu yıl düzenlediği Kimya Olimpiyatları birinci aşama sınavına Türkiye genelinde 1044 kişi katıldı. Sınav sonucunda Sarıyer Akademi Kimya Olimpiyatları Hazırlık Sınıfı öğrencilerinden Emre Aslan birinci olurken Ali Cemal Sahilioğulları da kazanan ilk 50 öğrenci arasında yer aldı. Başarılı öğrencileri makamında ağırlayan Sarıyer Belediye Başkanı Mustafa Oktay Aksu, öğrencileri ve Sarıyer Akademi Kimya Olimpiyat Hazırlık Sınıfı öğretmenlerini tebrik ederek ödüllendirdi.

Eğitimde eşitlik ilkesiyle kurulan Sarıyer Akademi'yi büyütmek için çalışmalarını aralıksız sürdürdüklerini ifade eden Sarıyer Belediye Başkanı Mustafa Oktay Aksu, "Sarıyer Akademi bünyesinde açılan ve gönüllü akademisyenlerimizin öncülüğü ile Kimya Olimpiyatları Hazırlık Sınıfı öğrencilerimizin gösterdikleri başarı bizleri bir kez daha gururlandırdı. Öğrencilerimize çıkış oldukları yolda başarılar diliyorum. Bundan sonra girecekleri sınavlardan altın madalya

ile döneceklerine inanıyorum. Emek veren hocalarımıza ve ailelerimize de ayrıca teşekkür ediyorum" dedi.

"Öncülük yapmaktan mutluluk duyuyorum"

Sarıyer Akademi bünyesinde Kimya Olimpiyatları Hazırlık Sınıfının açılmasına öncülük eden Koç Üniversitesi Kimya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Önder Metin, "Sarıyer Akademi'de Kimya Olimpiyatları hazırlık sınıfının açılması fikrine öncülük yapmaktan mutluluk duyuyorum". Geçen yıl eğitim ekibimizle başlattığımız çalışmalar dolayısıyla bizlere destek veren Sami Görey Hocamıza teşekkür ediyorum. Sarıyer'de okuyan lise öğrencilerimize yönelik açtığımız Sarıyer Akademi Kimya Olimpiyatları Sınıfı için akademi bünyesinde yapılan ve 130 öğrencinin katıldığı sınav sonucunda 25 kişi eğitime hak kazanmış. Ancak çeşitli nedenlerle yola 15 öğrencimizle devam etmek zorunda kaldık. TÜBİTAK Kimya Olimpiyatları birinci aşama sınavını öğrencilerimizden Emre Aslan birincilikle kazandı. Hazırlık sınıfının ilk yılında bu başarıyı elde etmiş olmamız bizim için çok önemli ve motive edici. Bu aşamadan sonra kazanan öğrencilerimiz Gebze'de TÜBİTAK Fen Lisesi Kampüsü'nde farklı üniversitelerden

alanında uzman hocalardan eğitim alıp ikinci aşama sınavına hazırlanacaklar. İkinci aşamaya birinci aşamaya katılan 1044 öğrenciden 50 öğrenci katılmaya hak kazandı. İkinci aşama sınavında da başarılı olurlarsa, 20-24 kişilik grupta yer alıp ulusal madalya almaya hak kazanacaklar. Ulusal madalya alan öğrenciler ise YKS sınavında ek katsayı hakkı kazanarak ekstra puan almaya hak kazanacaklar.

Sınavsız en iyi üniversitelere yerleşecekler

Üçüncü aşama için TÜBİTAK, kazanan öğrencileri kış kampına davet edecek. Burada yine farklı üniversitelerden alanında uzman akademisyenlerden ders dinleyip soru çezecekler. 20-24 olan öğrenci sayısı bu aşamada 10-12'ye inecek ve bu öğrenciler 4. aşama sınavına hazırlanacaklar. Dördüncü aşama sınavı öncesinde de TÜBİTAK tarafından hazırlık kampına alınacak öğrenciler, dört kişiden oluşan Ulusal Kimya Olimpiyat Takımı içerisinde yer almak için çalışacaklar. Dördüncü aşama sınavı sonrasında seçilen dört öğrenci ülkemizi Uluslararası Kimya Olimpiyatları (IChO)'da temsil

edecekler. IChO'da herhangi bir madalya (altın, bronz veya gümüş) alma başarısı gösteren öğrenciler ülkemizde sınavsız üniversiteye yerleşme, özel üniversitelerin kimya bölümlerinde tam burslu okuma ve lisans eğitimi boyunca TÜBİTAK burslusu olma gibi avantajlar elde edeceklerdir. Öğrencilerimizin elde ettikleri başarı dolayısıyla Marifet İltifata Tabiidir sözünden yola çıkarak Sarıyer Belediye Başkanımız bizleri makamında ağırladı. Başkanımıza bizlere verdiği desteklerinden dolayı teşekkür ediyorum" dedi.

"Sarıyer Akademi için bu başarı önemli"

Sarıyer Akademi Koordinatörü Sami Görey ise Sarıyer Akademi olarak eğitime yön verme vizyonuyla yola çıktıklarını ve bugün akademi öğrencilerinin aldıkları başarılarının bu vizyonu gerçekleştirmenin bir parçası olarak değerlendirdiklerini ifade ederek, "Eğitim konusunda yapılan çalışmalarla ilgili en büyük eleştiriyi aslında yaptıklarımızla vermek istiyoruz. Eğitimle ilgili çok sayıda değişiklik olsa da bu konuda değişmeyen tek şey var o da insanlara beceri kazandırmak. İşte tam da bu noktada öğrencilerimizin hayatlarına dokunuyoruz. Sarıyer Akademi, eleştirilerini, tepkilerini eylemleriyle ortaya koyan bir kurum. Biz kurduğumuz günden beri eğitimde bir numara olmayı hedefledik. Akademi bünyesinde olimpiyatlara hazırlık sınıflarımız oldu. İlk olarak Matematik Olimpiyat Sınıfı açtık. Geçtiğimiz yıl Koç Üniversitesi Kimya Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Önder Metin hocamızın desteğiyle Kimya Olimpiyatları'na Hazırlık Sınıfımızı açtık. Bugün böyle bir karar vererek yola çıkmış olmanın mutluluğunu öğrencilerimizin elde etmiş olduğu başarıyla görüyoruz. Akademi olarak bir amacımız da bünyemizde eğitim veren öğretmenlerimizi üretken kılmaktır. Kısacası biz hikâyeye anlatmak değil hikâyeyi yazmak istiyoruz. Birinci yılımda böyle bir başarıya ulaşmak gerçekten çok güzel. İddialıyız. Dilerim öğrencilerimiz hedeflerine ulaşacaklar. Hem Türkiye hem de Sarıyer Akademi için bu başarı önemli" dedi. Öğrencilerden Emre Aslan'ın annesi Derya Aslan ise çocuklarıyla gurur duyduklarını ifade ederek, "Umarım bu başarısı devam eder. İstedikleri hedefi elde edene kadar devam eder. Bu başarının yüzde ellisi Sarıyer Akademi'deki hocalarımız sayesinde. Emegi geçen herkese teşekkür ediyorum" dedi.

ABDULLMUTTALIB BAYRAM

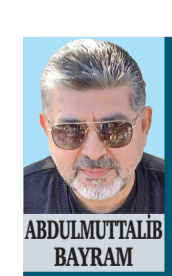
Sultangazi'de 7/24 hummalı temizlik

Sultangazi Belediyesi'ne bağlı ekipler artan sıcaklıkla birlikte temizlik çalışmalarını yoğunlaştırdı. 7/24 aralıksız bir şekilde hizmet araçlarıyla cadde ve sokaklar yıkanarak pırıl pırıl bir hale getiriliyor. Sultangazi Belediyesi, sıcaklıkların artmasıyla birlikte çalışmalarını daha da artırdı. 15 mahallede düzenli olarak temizlik çalışmaları gerçekleştirilirken cadde ve sokaklar da belediye araçlarıyla yıkanıyor. Ekipler, gün boyunca temizlik çalışmalarını titizlikle sürdürüyor. Sultangazi Belediye Başkanı Abdurrahman Dursun; "Komşularımızın sağlığı için ve çevremizi korumak adına ilçemizde hummalı bir çalışma yürütüyoruz. Daha temiz bir Sultangazi için ekip arkadaşlarımızla birlikte düzenli olarak çevre temizlik ve bakım çalışmalarını yürütüyoruz. Rutin çalışmalarımızın dışında cadde cad-

de sokak sokak yıkama çalışması gerçekleştiriyoruz. Temizliğin saati olmaz. Ekiplerimizle 7/24 çalışmalarımıza devam ediyoruz. Burada bizlere de çok büyük iş düşüyor. Çocuklarımıza temizlik bilincini küçük yaşlarda aşılamamız. Böylelikle hem sokağımızı temizleyen temizlik görevlilerimizin işlerine kolaylık sağlamış, hem de daha temiz bir kentte yaşamış oluruz" dedi. Başkan Dursun, ilçe sakinlerini çöp çıkarma saatlerine uyulması gerektiği konusunda da ricada bulundu; Ekiplerimiz 7/24 sahada. Komşularımızdan önemli bir ricamız var. Lütfen çöp atma saatlerine uyalım. 8 mahallemizde akşam 17.00-19.00 saatleri arasında çöpler toplanırken 7 mahallemizde ise 22.00-06.00 arası toplanıyor. Bu çevre hepimizin. Bizler ne kadar duyarlı olursak çevremizi de o kadar korumuş oluruz.

İçerenköy Hali Tuzla'ya taşınıyor

İçerenköy Meyve ve Sebze Hali'nin Tuzla'ya taşınması için yürütülen çalışmalarda sona yaklaşıldı. 460 bin m2'lik yeni alanına taşınması beklenen halin boşalacak arazisi ile Ataşehir devasal yeni bir yeşil alana kavuşacak. Başta trafik olmak üzere çevre kirliliğinin de önüne geçilerek ilçe halkı rahat bir nefes alacak.

ABDULLMUTTALIB BAYRAM

Yıllardır çözümü sağlanamamış olan İçerenköy Meyve Sebze Hali'nde bölge halkının beklediği müjde geldi. 1970 yılından beri İstanbul'un Anadolu Yakası'nda hizmet veren hal, zamanla yerleşim yerlerinin ortasında kalmasından kaynaklı başta trafik ve çevre kirliliği olmak üzere çeşitli sorunlara yol açıyordu. Bölge halkının da tepkileri sonrasında geçtiğimiz yıllarda ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi harekete geçmiş

hazırlanan proje ile halin Tuzla'ya taşınması planlanmıştır. Proje kapsamında İçerenköy'de 54 yıldır faaliyet gösteren meyve ve sebze halinin yeni yeri Aydınlı'daki 450 bin metrekarelik araziye kurulacak mega kompleks olacak. Dev taşınma için çalışmalar aralıksız devam ederken bölge halkının beklediği güzel haberi ise Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel paylaştı.

Proje büyük ölçüde tamamlandı

Tuzla'daki yeni hal alanına giderek yürütülen çalışmalarını yerinde inceleyen Adıgüzel,

sosyal medya hesabından paylaştığı videolu mesajında, "Kıymetli Ataşehirli sevgili komşularım, yağmur çamur demeden sizlerle çalışıyoruz. Hepinizin merakla beklediği İçerenköy'deki hal binasının ne zaman taşınacağı sorusuna cevap bulmak için bugün Tuzla'dayız. Yapmış olduğumuz incelemelerde öğrendik ki, 460 bin m2'ye kurulacak olan ve 236 bin m2 kapalı alan bulunan yeni hal binasının yüzde 90'ı tamamlanmış" dedi. Halin Ataşehir'den taşınmasının ardından, bölgede trafik sorununun çözüleceğine de dikkat çeken

Adıgüzel, "Halin taşınmasıyla birlikte uzun zamandır kavgalı haline dönüşen trafik sorunu da çözülmüş olacak ve Ataşehirli rahat nefes alacak." diye konuştu.

Ataşehir devasa bir yeşil alanla buluşacak

Hal binasının en hızlı şekilde Tuzla'ya taşınması için sürecin yakından takipçisi olmaya devam edeceklerini de vurgulayan Adıgüzel, "Proje tamamlandıktan sonra Ataşehirli her vatandaşın 62 bin metrekarelik yeni yeşil alan kazanacak. Hal binamızın yerinde kültür merkezleri, eğitim alanları, hizmet alanları ve yeşil alanlarla dolu büyük bir kompleks hayata geçecek. İçerenköyümüz, Ataşehirimiz devasal yeni bir yeşil alanla buluşacak" dedi.

Avro Bölgesi ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 0,3 büyüdü

Avro Bölgesi ekonomisi, nisan-haziran döneminde önceki çeyreğe göre yüzde 0,3 büyümeye kaydetti. Avrupa İstatistik Ofisi, Avrupa Birliği (AB) ile Avro Bölgesi'nin 2024 yılı ikinci çeyrek Gayri Safi Yurtiçi Hasılası'na (GSYH) ilişkin öncü verileri yayımladı. Buna göre, 20 üyeli Avro Bölgesi'nde mevsimsellikten arındırılmış GSYH, 2024'ün ikinci çeyreğinde önceki çeyreğe göre yüzde 0,3 arttı. GSYH'de nisan-haziran döneminde yıllık bazdaki artış ise yüzde 0,6 olarak hesaplandı. AB'de mevsimsellikten arındırılmış GSYH, yılın ikinci çeyreğinde önceki çeyreğe göre yüzde 0,3 büyüdü. Ekonomik büyüme yıllık bazda yüzde 0,7 oldu. Avro Bölgesi'nin en büyük ekonomisi Almanya yılın ikinci çeyreğinde yüzde 0,1 daralırken, İsveç ekonomisi yüzde 0,8 ve Macaristan ekonomisi yüzde 0,2 ile küçülen ekonomiler arasında yer aldı. Avro Bölgesi'nde Fransa ve İspanya'da ekonomik büyüme sırasıyla yüzde 0,3 ve 0,8 olarak hesaplandı. İspanya, Avro Bölgesi'nde ikinci çeyrekte en güçlü performansı gösteren ekonomi oldu. İtalya ekonomisi de bu dönemde yüzde 0,2 büyüdü. ●LONDRA-AA

TCMB'nin TL depo alım ihalesine 21 milyar 446 milyon liralık teklif geldi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) TL depo alım ihalesinde teklif tutarı 21 milyar 446 milyon lira oldu. TCMB'nin bugün açtığı 100 milyar liralık TL depo alım ihalesinde, minimum faiz oranı yüzde 49,99, maksimum faiz oranı yüzde 50, ortalam faiz oranı yüzde 50 olarak ilan edildi. İhaleye, 21 milyar 446 milyon liralık teklif geldi. ●İSTANBUL-AA

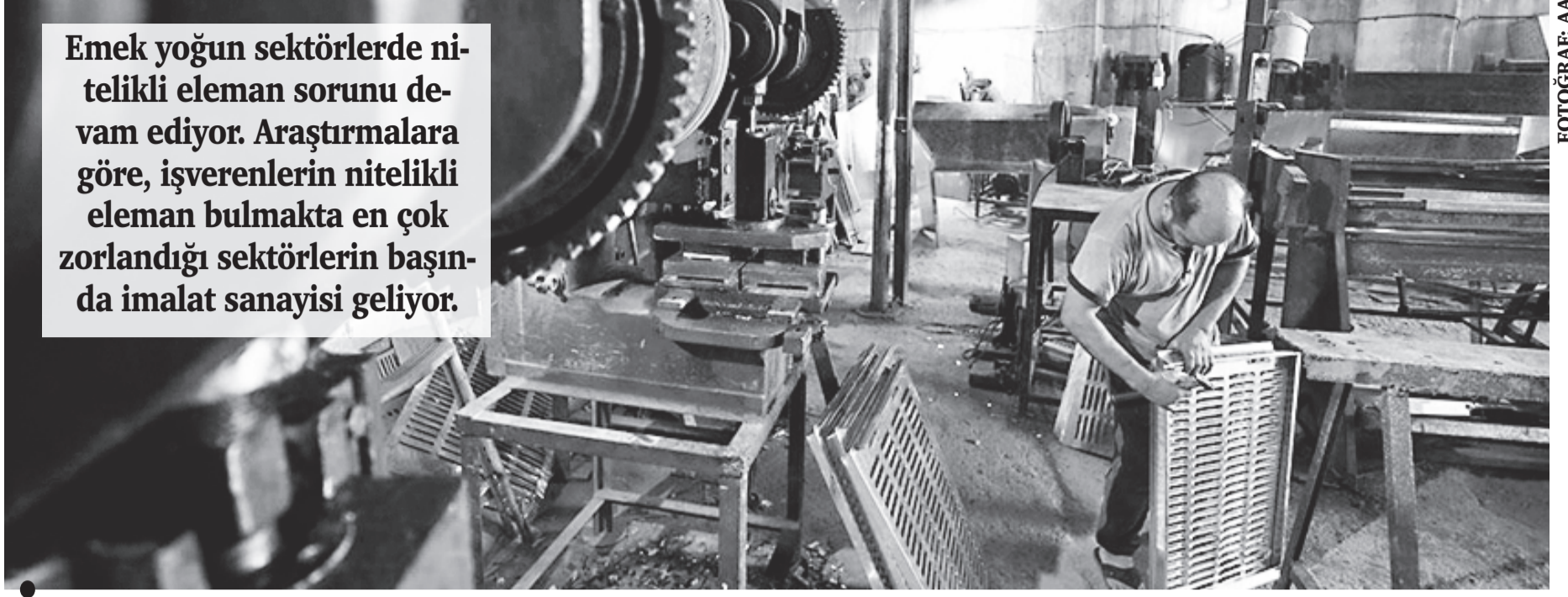

Dünya Altın Konseyi: Merkez bankaları yılın ilk yarısında rekor seviyede altın aldı

Dünya Altın Konseyi, merkez bankalarının altın alımlarının yılın ilk yarısında 483 ton ile rekor seviyeye çıktığını bildirdi. Dünya Altın Konseyi, "Altın Talep Eğilimleri - 2024 İkinci Çeyrek" başlıklı raporunu yayımladı. Raporda, küresel tezgah üstü hariç altın talebinin yılın ikinci çeyreğinde 2023'ün aynı dönemine göre yüzde 6 azalarak 929 tona düştüğü belirtildi. Söz konusu dönemde, tezgah üstü alımlar da eklendiğinde, altın talebinin yüzde 4 artarak 1258 tona çıktığı bilgisine yer verilen raporda, merkez bankalarının gerçekleştirdiği alımların ise ikinci çeyrekte ilk çeyreğe kıyasla yüzde 39 azalarak 183 tona düştüğü kaydedildi. Raporda, düşüşe rağmen bunun sağlıklı bir alım düzeyi olduğu değerlendirilmesine yer verilerek, "İlk çeyrekteki alımlar da eklendiğinde, merkez

bankalarının altın alımları yılın ilk yarısında 483 ton ile rekor seviyeye çıktı." denildi. Gelecek dönemlerde merkez bankalarının altın talebinin güçlü kalmaya devam etmesinin beklendiği aktarılan raporda, "Yaptığımız ankette, merkez bankalarının rezervlerinde altın tutmasının başlıca nedenleri arasında güvenliğin birincil motivasyon olduğu görülüyor." ifadesine yer verildi. Raporda, anket sonuçları ve yılın ilk yarısında elde edilen veriler doğrultusunda merkez bankalarının yıl boyunca altın alımlarını önemli oranda sürdüreceğinin öngörüldüğü değerlendirilerek, "Merkez bankaları yine önemli bir yıllık toplama doğru gidiyor gibi görünürken, bunun önceki yılın hacimlerine eşit olup olmayacağı veya onları geçip geçmeyeceği henüz belli değil." denildi. ●MOSKOVA-AA

Emek yoğun sektörlerde nitelikli eleman sorunu devam ediyor. Araştırmalara göre, işverenlerin nitelikli eleman bulmakta en çok zorlandığı sektörlerin başında imalat sanayisi geliyor.

FOTOGRAF: AA

İmalat sanayisinde "nitelikli eleman" bulmak zorlaşıyor

Sektör temsilcileri, toplumu, aileleri ve öğrencileri mesleki eğitime daha yakınlaştırmak ve talebi artırmak amacıyla maddi teşviklerin de önemli olduğunu altını çiziyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, bireylerin eğitim seviyelerinin yükseldikçe nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılandığını ve verimliliğin arttığını belirtti. Daha iyi eğitim almış ve becerilerini geliştirmiş insan kaynağının ekonomik kalkınmanın önemli bir faktörü olduğunu dile getiren Bahçivan, "Sanayide nitelikli eleman eksikliğinin üretimde kapasite artışını engellediğini ve ülkemizin uluslararası rekabet gücünü olumsuz etkilediğini söyleyebiliriz. Bu nedenle, sürdürülebilir büyüme için insan kaynağının niteliğinin geliştirilmesi son derece önemlidir." dedi. Bahçivan, sanayinin katma değerli üretime geçiş yapabilmeye ve yüksek teknoloji alanlarına yönelbilmesi için nitelikli iş gücüne büyük ihtiyaç duyduklarının al-

tını çizdi. Bahçivan, bu konudaki çalışmaları "ara eleman değil aranan eleman" vurgusunun yanı sıra "gelecek mesleki eğitimde" mottosuyla yönlendirdiklerini belirterek, "Bu kapsamda, Milli Eğitim Bakanlığımız (MEB) ile 2019'dan itibaren yürüttüğümüz İSO MEİP Mesleki Eğitim İşbirliği Projesi ile İstanbul'daki 44 meslek lisesinde 150'den fazla sanayicimizle kapsamlı, yenilikçi, katılımcı ve sonuç odaklı bir model oluşturduk." ifadelerini kullandı. Sanayi-okul iş birliklerinin, okullardaki istihdam odağını artırdığını ve istihdam oranlarının yaklaşık 4 kat artmasına katkı sağladığını gördüklerini belirten Bahçivan, şunları kaydetti: "Türkiye genelinde birçok alanda meslek lisesi mezunlarının alanında istihdam oranları yüzde 10'un altındayken, İSO MEİP okullarında bu oran geçtiğimiz yıl yüzde 40'ı aştı. Bu da mesleki eğitim yolculuğumuzda doğru yolda ilerlediğimizi gösteriyor. İSO olarak, bu modelin Türkiye geneline yaygınlaştırılması ve sanayimizin nitelikli iş gücü ih-

tiyacının büyük ölçüde karşılanmasına katkıda bulunması için çalışmalarımızı titizlikle sürdürüyoruz."

"Destekler sağlanmalı"

Erdal Bahçivan, Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmasına (İPA) göre, işverenlerin nitelikli eleman bulmakta en çok zorlandığı sektörlerin başında imalat sanayisinin geldiğini bildirdi. İstanbul'da, eleman temininde güçlük çekilen sektörlerin yüzde 43,2'sini imalat sanayisinin oluşturduğunu aktaran Bahçivan, bu durumun sanayinin tüm alanlarında nitelikli iş gücü ihtiyacının olduğunu gösterdiğini söyledi. Toplumu, aileleri ve öğrencileri mesleki eğitime daha yakınlaştırmak ve talebi artırmak amacıyla maddi teşviklerin önemli olduğunu düşündüklerini belirten Bahçivan, şu ifadeleri kullandı: "Bu kapsamda çocuklarımızın mesleki eğitime yönlendirilmesini sağlamak için sosyal yardım sağlanması, meslek lisesindeki öğrencinin ilk y-

lından itibaren sosyal güvencesinin başlatılıp devlet tarafından ödenmesi, eğitim süresince burs verilmesi, mezun olduktan sonra kendi alanında çalışmak şartıyla belirli bir süre için vergi muafiyeti tanınması ve erkek öğrenciler için askerlik avantajı getirilmesi gibi teşvikleri MEB ile yaptığımız görüşmelerde dile getiriyoruz. Sanayinin kapılarını öğrencilere açmak, onların son teknolojik gelişmelere tanıklık etmelerini sağlamak ve fabrikalarda uygulamalı eğitim vermek, mesleki eğitimi güçlendiren adımlar arasındadır."

"Spesifik alanlarda ihtiyaç var"

Yenibirış Yönetici Ortağı Uğur Karaboğa ise, emek yoğun işlerde nitelikli çalışanların üretimin önemli bir gücü olduğunu belirterek, "Endüstri meslek liseleri ve ön lisans mezunu olan bu teknik elemanları sadece ara eleman olarak nitelendirmek artık tam anlamıyla kavramın karşılığını vermiyor. Özellikle pandemi süreci ve sonrasında

global çapta önemli bir tedarik zinciri krizi yaşandığı biliniyor. Mavi yaka ya da beyaz yaka gibi kavramların yanına eklenen 'gri yaka' kavramı da bu nedenle çok daha tanımlayıcı bir kavram olarak karşımıza çıkıyor. Gri yakayı, bilgiyi üreten ve aynı zamanda icraata geçiren profesyonel emekçilere verilen yeni bir isim olarak tanımlayabiliriz." diye konuştu. Söz konusu çalışanların sanayi, enerji, lojistik ve tarım gibi sektörlerde oluşturdukları değer her geçen gün arttığına işaret eden Karaboğa, "Özellikle teknik eleman ve deneyimli usta, hizmet sektörü çalışanları konusunda önemli. Burada az evvel bahsettiğimiz gri yaka çalışanlarda açıklar var. Örneğin inşaat sektöründe siva ustası açığı olduğunu biliyoruz. Öte yandan ağır vasıta sürücülerini, vinç operatörleri gibi spesifik alanlarda ihtiyaç olduğunu da biliyoruz. Teknik eleman olarak bakım onarım teknisyenleri yine talep gören alanlar arasında yer alıyor." ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-AA

AB'nin yılın ilk yarısındaki elektrik üretiminde rüzgar ve güneş, fosil yakıtları ilk kez geride bıraktı

Rüzgar ve güneş enerjisi Avrupa Birliği'nin (AB) elektrik üretiminde yılın ilk yarısında ilk kez fosil yakıtları geride bıraktı. Londra merkezli uluslararası enerji düşünce kuruluşu Ember'in analizine göre, yılın ilk yarısında AB elektrik üretiminin yüzde 30'u rüzgar ve güneş enerjisinden karşılandı. Fosil yakıtların elektrik üretimindeki payı ise yüzde 27 seviyesinde gerçekleşti. Böylece, AB'de yılın ilk yarısında rüzgar ve güneş enerjisi ilk kez fosil yakıtlardan daha fazla elektrik üretti. Almanya, Belçika, Macaristan ve Hollanda dahil

olmak üzere 13 AB üyesi ülkede, rüzgar ve güneş fosil yakıtlardan fazla elektrik üretir hale geldi. Kömürün elektrik üretimindeki payı bu dönemde yıllık bazda yüzde 24 ile sert düşüş gösterirken, doğal gazın payı da yüzde 14 geriledi. Ember Analisti Chris Rosslowe, analize ilişkin değerlendirmesinde, rüzgar ve güneşten üretim yükselirken fosil yakıtlardan üretimin düşüşte olduğunu belirterek, "Elektrik sektöründe tarihi bir dönüşüm görüyoruz ve bu dönüşüm çok hızlı gerçekleşiyor." ifadesini kullandı. ●LONDRA-AA

FOTOGRAF: AA

Türkiye'nin elektrikte abone sayısı 50 milyonu geçti

Türkiye'de elektrik abonesi sayısı mayısta geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 1,89 artarak 50 milyon 41 bin 745'e yükseldi. AA muhabirinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan edindiği bilgiye göre, mayısta elektrikte en fazla abone 41 milyon 757 bin 237 ile meskenler grubunda yer aldı. Mesken abonelemleri, 7 milyon 163 bin 886 aboneyle kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer tüketiciler, 771 bin 908 ile tarımsal faaliyetler, 282 bin 693 ile aydınlatma ve 66 bin 21 aboneyle sanayi grupları izledi. Böylece, önceki yıl mayısta 49 milyon 114 bin 190 olan toplam elektrik abonesi sa-

yaısı bu yıl aynı dönemde yüzde 1,89 yükselerek 50 milyon 41 bin 745'e çıktı. Tüketici sayısının il ve tüketici türü bazında dağılımının dönemler arası karşılaştırılmasına bakıldığında ise mayısta 8 milyon 632 bin 961 ile İstanbul ilk sırada yer aldı. Bunu 3 milyon 224 bin 833 ile Ankara, 2 milyon 905 bin 646 ile İzmir, 1 milyon 964 bin 479 ile Antalya ve 1 milyon 900 bin 206 ile Bursa takip etti. En az tüketici sayısına sahip iller arasında 58 bin 320 ile Bayburt ilk sırada yer aldı. Bunu 63 bin 669 ile Ardahan, 66 bin 343 ile Tunceli, 79 bin 940 ile Kilis ve 89 bin 177 ile Iğdır izledi. ●ANKARA-AA

FOTOGRAF: AA

Doğal gaz ithalatı mayısta yüzde 21,9 azaldı

Türkiye'nin doğal gaz ithalatı mayısta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21,9 azalarak yaklaşık 2 milyar 882 milyon 340 bin metreküp oldu. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun mayıs ayına ilişkin "Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu"na göre, ithalatın 2 milyar 336 milyon 480 bin metreküpü boru hatlarıyla, 545 milyon 860 bin metreküpü de sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tesisleri aracılığıyla yapıldı. Toplam doğal gaz ithalatı, geçen yılın mayıs ayındaki 3 milyar 692 milyon 270 bin metreküp seviyesine kıyasla yüzde 21,9 azalarak yaklaşık 2 milyar 882 milyon 340 bin metreküpe geriledi. Mayısta en fazla doğal gaz ithalatı, 1 milyar 8 milyon 580 bin metreküple Azerbaycan'dan yapıldı. Bu ülkeyi 734 milyon 410 bin metreküple Rusya, 593 milyon 490 bin metreküple İran takip etti. Bu dönemde Ceza-yir'den 371 milyon 640 bin metreküp LNG ithal edildi.

Konutlarda gaz tüketimi yüzde 53,3 azaldı

Ülkede toplam doğal gaz tüketimi mayısta yıllık bazda yüzde 26 azalarak 3 milyar 203 milyon 640 bin metreküpe geriledi. Sanayi sektörünün doğal gaz tüketimi yüzde 9,7 artışla 1 milyar 99 milyon metreküp olarak kayıtlara geçti. Elektrik santrallerinde doğal gaz tüketimi yüzde 20 azalarak 633 milyon 960 bin metreküpe düştü. Konutlardaki doğal gaz tüketimi ise mayısta yüzde 53,3 azalarak 851 milyon 530 bin metreküpe geriledi. Türkiye'nin doğal gaz stok miktarı mayısta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21,1 düşüşle yaklaşık 3 milyar 685 milyon 300 bin metreküp oldu. Doğal gaz stokunun yaklaşık 3 milyar 412 milyon 220 bin metreküpü yer altı depolama tesislerinde, 273 milyon 80 bin metreküpü ise LNG terminallerinde bulunuyor. ●ANKARA-AA

Ambalajlı su sektöründeki rekabetçi endişeler giderildi

Rekabet Kurumu, ambalajlı su üreticisi/tedarikçisi teşebbüslerin, kendi markalarına ait mobil uygulamalar, çevrim içi satış platformları ve çağrı hatları üzerinden aldıkları siparişlerde bayilerin kendi fiyatlarını serbestçe belirleyebilecek şekilde sipariş sisteminin kurgulanmasının sağlandığını ve rekabetçi endişeleri ortadan kaldıracak gerekli değişikliklerin tamamlandığını belirtti. Kurumdan yapılan açıklama, söz konusu sektörde üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin ürün fiyatlarını birlikte tespit etmek suretiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ihlal ettikleri iddiasına yönelik yürütülen ön araştırmanın Rekabet Kurulunca tamamlandığı ifade edildi. Açıklamada, Kurulun, hakkında ön araştırma yürütülen teşebbüslere yönelik soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verdiği bil-

dirildi. Açıklamada, anılan sektörde üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, mobil uygulamaları ve çağrı merkezleri üzerinden bayilerine yönlendirdikleri siparişlerinde, bayilerin yeniden satış fiyatını belirleyebileceklerine yönelik ortaya çıkan rekabetçi endişeleri giderebilmek amacıyla ek çalışma yapılmasının kararlaştırıldığı belirtildi. Yapılan ek çalışma kapsamında ambalajlı

su üreticisi/tedarikçisi teşebbüslerle görüşmeler gerçekleştirildiği kaydedilen açıklamada, teşebbüslere mobil sipariş uygulamaları, çevrim içi satış platformları ve çağrı hatları üzerinden yapılan satışlarda, ürünlerin teslimatını bağımsız teşebbüsler olarak ba-

FOTOĞRAF: AA

yilerin gerçekleştirilmesi durumunda, sipariş sistemlerinin yapısı gereği ürünlerin yeniden satış fiyatlarının üretici/tedarikçilerince belirlenmesi durumunda oluşabilecek olası rekabetçi sorunlar hakkında bilgi verildiği bildirildi. ●AMBALAJ-AA

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" ARAŞTIRMASININ SONUÇLARI AÇIKLANDI

İstanbul Sanayi Odasının (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasına göre, en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2022'ye göre yüzde 42,2 artarak 988 milyar liraya yükseldi.

İSO tarafından geçen ay açıklanan "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023" araştırmasının sonuçları kamuoyuyla paylaşıldı. Buna göre, İSO İkinci 500'ün üretimden satışları geçen yıl 2022'ye göre yüzde 42,2 artarak 988 milyar liradan 988 milyar liraya çıktı. 2021 ve 2022'ye göre zayıf bir performansa işaret eden bu artışta, yavaşlayan küresel talep, Kahramanmaraş merkezli deprem felaketi, uzun seçim dönemi ve ardından yeni ekonomi politikaları doğrultusunda uygulanan sıkılaştırma politikaları belirleyici oldu. İSO İkinci 500'ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu enflasyon verisinden arındırılarak incelendiğinde, 2023 yılında üretimden satışların yüzde 13,7 gerilediği görüldü. Reel değişimler hesaplanırken son yıllarda olduğu gibi yine yıl sonu enflasyon verisi kullanıldı. İSO İkinci 500'ün üretimden satışları, enflasyona ilişkin tüm göstergelerde reel olarak geriledi. Bu hesaplamaların ortalaması enflasyon verisi kullanılarak yapıldığından reel gerilemenin yüzde 7,6 olacağı görüldü.

İlk sırada Biska Tekstil yer aldı, 76 şirket listeye girdi

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2023 yılına ilişkin

İSO İkinci 500 sıralamasında Biska Tekstil, 2 milyar 958 milyon lirayla ilk basamakta yer aldı. Biska Tekstil'i 2 milyar 949 milyon lirayla Karel Elektronik takip ederken, Küçükçalkal Tekstil 2 milyar 945 milyon lirayla üçüncü oldu. Sıralamaya, üretimden satışları 2 milyar 958 milyon lira ile 1 milyar 294 milyon lira arasında olan şirketler girebildi. Geçen yıl 76 yeni kuruluş sıralamada yer alma başarısı gösterdi. 37 işletme, geçen yıl İSO 500'de iken bu yıl İSO İkinci 500'e geriledi. 387 kuruluş son 2 yılda da İSO İkinci 500'de yer aldı. 2023'te yavaşlayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen Türkiye'nin ihracatı binde 5 artarak 255,4 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde Türkiye'nin sanayi ihracatı binde 2 düşüşle 245,6 milyar dolara geriledi. İSO İkinci 500'ün ihracatı ise yüzde 6,5 düşüşle 15 milyar dolar oldu. Türkiye geneli ve İSO 500'ün altında bir

performansa işaret eden bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma ve rekabet gücünü koruma anlamında önemli ölçüde zorlandığını gösterdi. İSO İkinci 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 0,4 puan azalarak yüzde 6,1'e geriledi.

İSO İkinci 500, geçen yıl satışlarının yanı sıra karlılıkta da zayıf bir performans ortaya koydu. Bu dönemde İSO İkinci 500'ün faaliyet karı yüzde 44,9 artarak 145,5 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet karlılığı oranı yüzde 12,6 ile aynı kaldı. Benzer şekilde, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü yüzde 46 artışla 176,8 milyar liraya ulaştı. Buna rağmen FAVÖK karlılığı sadece binde 1 artarak yüzde 15,3 oldu. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 26,8 artarak 94,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış karlılığı oranı 1,2 puan düşüşle yüz-

de 9,4'ten yüzde 8,2'ye indi. Karlılıktaki zayıf performans, kar ve zarar eden kuruluşlar sayısında da kendini gösterdi. İSO İkinci 500'de vergi öncesi dönem kar ve zarar büyüklüğüne göre, 2022 yılında kar eden kuruluş sayısı 457 iken 2023'te 428'e geriledi. Zarar eden kuruluş sayısı da 43'ten 72'ye yükseldi. Bu sayı 2018 sonrasındaki en yüksek değer olarak dikkat çekti. Diğer taraftan, operasyonel karlılığı gösteren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar büyüklüğü esas alındığında, kar elde eden firma sayısının 495 ile aynı kaldığı ve yüksek seviyesini koruduğu görüldü. İSO İkinci 500'ün karlılık bileşenlerini yansıtan bu tablo geçen yıla kıyaslandığında, 2023'ün en çarpıcı gelişmesinin, net kambiyo zararının neredeyse 5 katına çıkarak 4,1 milyar liraya ulaşması oldu. Net kambiyo zararındaki bu yüksek oranlı artış karşılık kambiyo işlemleri haricindeki diğer gelirlerden elde edilen net kar 18,5 milyar liraya çıkarak kur zararını fazlasıyla telafi etti. Böylece net üretim faaliyeti dışı gelirlerin net satışlara oranı yüzde 0,8'den yüzde 1,2'ye çıktı.

İSO İkinci 500'ün aktif toplamı 1,4 trilyon liraya ulaştı

Araştırmaya göre, finansman giderleri sanayi kuruluşlarının karlıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2023 yılında

da sürdürdü. İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 103,1 artarak 65,6 milyar liraya yükseldi. Aynı yılda faaliyet karı yüzde 44,9 artışla 145,5 milyar liraya çıktı. Böylece finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 12,9 puan artışla yüzde 45,1'e yükseldi. Son 12 yıllık ortalamasının yüzde 44 olduğu düşüldüğünde, yıllardan beri hep işaret edildiği gibi sanayici elde ettiği karın yarısına yakını finansman giderlerine ayırmak gerçeğinden kurtulamadı. Firmaların varlık ve kaynak yapılarındaki gelişmeler incelendiğinde, 20 yıl aradan sonra hayata giren enflasyon muhasebesi uygulamasının İSO İkinci 500'ün bilanço büyüklüklerini önemli ölçüde etkilediği görüldü. Enflasyon düzeltilmesi sonrası verilerle İSO İkinci 500'ün aktif toplamı yüzde 110,4 artarak 1,4 trilyon liraya ulaştı. Bu artışın 343 milyar liralık kısmı enflasyon düzeltilmesinden kaynaklandı. Duran varlıklar yüzde 181,6 artarak 668 milyar liraya çıkarken, dönen varlıklardaki artış yüzde 70,1 ile daha sınırlı gerçekleşti. Pasif tarafta ise öz kaynaklar 2023'te enflasyon düzeltilmesi sonrası verilerle yüzde 152,1 artarak 740 milyar liraya yaklaştı. Bu kalemden enflasyon düzeltilmesinin etkisi 339 milyar lira oldu. Düzeltme sonrası verilerle toplam borçlar yüzde 76,7 artarak 641 milyar liraya çıkarken, düzeltilmenin etkisi 4 milyar lirayla sınırlı kaldı. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

Türkiye'nin otobüs, minibüs ve midibüs ihracatı yılın ilk yarısında yüzde 34,2 arttı

Türkiye'den ocak-haziran döneminde, 74 ülkeye 1 milyar 295 milyon 927 bin dolarlık otobüs, minibüs ve midibüs ihraç edildi. AA muhabirinin Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği kayıtlarından yaptığı derlemeye göre, Türkiye'nin yılın ilk yarısındaki otobüs, minibüs ve midibüs ihracatı geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 34,2 arttı. Sektörün 2023'ün ocak-haziran döneminde 965 milyon 697 bin dolar olan dış satımı, bu yılın aynı döneminde 1 milyar 295 milyon 927 bin dolara yükseldi. Bu süreçte sektör temsilcileri, 74 ülkeye ürün gönderdi. Ocak-haziran döneminde en fazla otobüs, minibüs ve midibüs ihracatı yapılan ülke Fransa oldu. Fransa'ya geçen yılın ocak-haziran döneminde 162 milyon 205 bin dolar olarak gerçekleşen ihracat, bu yılın aynı döneminde yüzde 55,3'lük artışla 251 milyon 920 bin dolara çıktı. İkinci sıradaki Almanya'ya yapılan

ihracat yüzde 1 azalışla 130 milyon 165 bin dolardan 128 milyon 805 bin dolara geriledi. Sektör temsilcilerinin, üçüncü sıradaki İtalya'ya gerçekleştirdiği otobüs, minibüs ve midibüs ihracatı yüzde 12,3'lük artışla 103 milyon 773 bin dolardan 116 milyon 605 bin dolara, dördüncü sıradaki İspanya'ya ise yüzde 32,6'lük yükselişle 74 milyon 820 bin dolardan 99 milyon 278 bin dolara ulaştı. Sektör temsilcilerinin Suudi Arabistan'a gerçekleştirdiği otobüs, minibüs ve midibüs ihracatında yüksek oranlı artış yaşandı. Geçen yılın ocak-haziran döneminde 1 milyon 972 bin dolarlık otobüs, minibüs ve midibüs ihracatının yapıldığı Suudi Arabistan'a bu yılın aynı döneminde yaklaşık 46 kat yükselişle 90 milyon 621 bin dolarlık dış satım gerçekleştirildi. Suudi Arabistan, yılın ilk yarısında en çok otobüs, minibüs ve midibüs ihracatı yapılan 5'inci pazar oldu. ●İSTANBUL-AA

Türkiye'de yılın ilk yarısında muayeneden geçirilen araç sayısı 5,4 milyonu geçti

Türkiye genelinde bu yılın ocak-haziran döneminde 312 araç muayene istasyonunda 5 milyon 402 bin 381 aracın muayenesi gerçekleştirildi. AA muhabirinin, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü verilerinden yaptığı derlemeye göre, Türkiye'de araç muayene işlemleri Bakanlık koordinesinde yürütülüyor. Muayenelerin daha etkin ve sağlıklı şekilde yapılabilmesi için söz konusu çalışmalar kamu-özel sektör işbirliğiyle sürdürülüyor. Bu kapsamda Türkiye'de 214'ü sabit, 75'i seyyar, 18'i seyyar traktör ve 5'i motosiklet olmak üzere

toplam 312 muayene istasyonu ile hizmet veriliyor. İstasyonlarda, bu yılın ocak-haziran döneminde 5 milyon 402 bin 381 araç muayene edildi. Söz konusu araçların 3 milyon 789 bin 423'ü hafif kusurlu, 1 milyon 442 bin 990'ı ağır kusurlu, 71 bin 937'si emniyetsiz, 98 bin 31'i kusursuz olduğu belirlendi. Muayeneden geçemeyen araçlarda, fren sistemleri, kuvvetleri ve lambaları, emniyet kemerleri, geri vites lambası, ön fren hortumları, yakıt sistemleri, yolcu araçlarının koltukları en çok kusur tespit edilen aksam ve sistemler olarak öne çıktı. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

Sakarya'da yılın ilk yarısında üretilen 10 araçtan 7'si dünya yollarında

Sakarya'da yılın ilk yarısında üretilen 135 bin 443 aracın yüzde 71,9'una denk gelen 97 bin 459'u yurt dışına gönderildi. İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir, Ankara ve Gaziantep'in ardından ihracatta 7'nci sırada bulunan Sakarya, ocak-haziran döneminde en fazla dış satımı yüzde 88 ile otomotiv alanında yaptı. Yılın ilk yarısında 2 milyar 628 milyon 693 bin dolar otomotiv ihracatına imza atan Sakarya, bu alanda ülke ekonomisine katkı sunmaya devam ediyor. Otomotiv Sanayii Derneği verilerine göre, Türkiye'de yılın ilk yarısında üretilen 733 bin 559 taşın 501 bin 859'u yurt dışına satıldı. Türkiye'nin önemli otomotiv üreticilerinden Sakarya ise ürettiği 135 bin 443 aracın yüzde 71,9'una denk gelen 97 bin 459'unu ihraç etti. Buna göre Sakarya, ürettiği 10 araçtan 7'sini yurt dışına gönderdi. Söz konusu dönemde Türkiye'nin taşıt üretiminin yüzde 18,5'ini ger-

çekleştiren kent, ihracat pastasındaki yüzde 19,4'lük payıyla ülke ekonomisine katkı sunmayı sürdürdü. Toyota, Otocar ve TürkTraktör gibi üreticilerin faaliyeti gösterdiği Sakarya'da ilk altı ayda, 107 bin 873 otomobil, 1125 midibüs, 867 otobüs, 576 küçük kamyon, 82 kamyonet, 24 bin 920 traktör olmak üzere toplam 135 bin 443 araç üretildi. Böylece kentte, günde 744 araç banttan indirildi. Üretim ve ihracatta Toyota liderliğini korurken, TürkTraktör ikinci, Otocar üçüncü sırada yer aldı. Arifiye ilçesindeki fabrikasında yılın ilk yarısında 107 bin 873 binek tipinde Corolla, C-HR ve yeni nesil Corolla Hybrid modelleri üreten Toyota, bu taşıtların yüzde 81,6'sına denk gelen 88 bin 122'sini ihraç etti. Aynı dönemde 24 bin 920 traktör üreten TürkTraktör ise bu araçların 8 bin 185'ini ihraç ederek ekonomiyeye katkı sağladı. ●SAKARYA-AA

Diyanet'ten Paris Olimpiyatları açılış törenindeki görüntülere tepki

Diyanet İşleri Başkanlığı, "Fransa'da gerçekleştirilen 2024 Olimpiyatları açılış töreninde kasıtlı olarak öne çıkarılan pedofili ve LGBT unsurları, küresel fesat merkezlerinin çirkin yüzünü açıkça ortaya koymuştur." değerlendirmesinde bulundu. Başkanlıktan yapılan açıklamada, dünyanın bir noktasında ortaya çıkan herhangi bir anlayışın, zaman ve mekan sınırı olmaksızın tüm dünyayı etkisi altına alabildiği iletişim çağında, insanlığın inanç, değer, algı ve kültür bakımından hızlı ve kapsamlı bir dejenerasyona maruz bırakıldığı süreçlerden geçtiği belirtildi. Bu süreçlerin en vahim yönünün inanca, ahlaka ve değerlere yönelik suikastlar karşısında milletlerin, toplumların ve özellikle genç nesillerin savunmasız kalması olduğuna dikkat çekilen açıklamada, tarih boyunca insanlığın cahiliyeye hapsediği dönemlerde, "fitnatı tahrip eden sapkın anlayış ve uygulamaların" olageldiği anımsatıldı. İletişim ve etkileşim imkanlarının "baş döndürücü" boyutlara ulaştığı günümüzde bu tür yaklaşımların yıkıcı etkisinin her zamankinden fazla olduğu, bir bölgeyi değil, tüm insanlığı tehdit ettiği belirtilen açıklamada, "İnsanın maddi ve manevi gerçekliğini, varoluşsal değerini ve saygınlığını hiçe sayan, onu özüne yabancılaştıran söz konusu yaklaşımların başında cinsel yönelim özgürlüğü adı altında, her türlü yozlaşmaya zemin teşkil eden 'cinsiyetsizleştirme' politikaları gelmektedir." ifadelerine yer verildi. Açıklamada, şunlar kaydedildi: "İnsana doğuştan yüklenen bir kod olmakla Allah'ın kararnına işaret eden cinsiyet, bireyin kendi karar verebileceği ya da arzu ettiğinde değiştirebileceği bir vasıf değildir. İnsanın kadını ya da erkek olarak yaratılması ilahi bir nimet ve hikmet olup, cinsiyetsizleştirme çalışmalarının odağında bu ilahi iradeye başkaldırı vardır. İnsanı insan yapan her türlü değeri, erdemi, üstün ve onurlu vasfı yok sayarak onu sınırsız özgürlük adı altında hüsrana sürükleyen bu renkli söylemler, aslında evsiz ve köksüz kalmış zavallı bir insan üretmek onu kendi menfaat çarklarında öğütme amaçlayan din ve ahlak karşıtı ideolojik akımlardır." ●ANKARA-AA

Sahipsiz hayvanlara yönelik uygulama yönetmeliği geliyor

Bakan Yumaklı, sahipsiz hayvanlara yönelik Kanun'un ardından ikincil mevzuatın hazırlıklarını da büyük oranda tamamladıklarına işaret ederek, "Kanun'da yer alan hususların uygulamasını da tarifleyerek, bir yönetmelik çıkartmış olacağız." dedi. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, katıldığı bir televizyon programında TBMM'de kabul edilen ve sahipsiz hayvanlara yönelik düzenlemeleri içeren Kanun'u değerlendirdi. Yaşanan birçok nahoş olayın sorunun ortaya çıkmasına sebep olduğunu bildiren Yumaklı, sorunun, sokaklarda hiç kimsenin tasvip etmediği, davranış biçimleri değiş-

miş, kontrol edilemez hale gelmiş, sosyal hayatı çok ciddi bir şekilde etkilemeye başlayan sahipsiz köpeklerden başladığını söyledi. Yumaklı, bu sorunun kaynağını tespit edip, buna göre bir teknik çalışma yaptıklarına işaret ederek, baştan beri sorunun "hayvanların sahipsiz olma sorunu" olduğunu dile getirdiklerini belirtti. Sokaklarda sahipsiz hayvan/köpek olmamasına dönük çalışma başlattıklarını belirten Yumaklı, "Katliam Yasası diyerek toplumun algısını gerçeklerden başka yere doğru yönlendirmek isteyenlere bir daha Kanun'u okumalarını tavsiye ediyorum." diye konuştu. Yumaklı, Kanun'da belediyelerle ilgili düzenleme parti ayrımı olmadı-

ğının altını çizerek, çalışmada halihazırda sorun teşkil eden hususların ortadan kaldırılmasının söz konusu olduğunu, kanunlaşma sürecindeki gidişatın da böyle olduğunu ifade etti. Kanunun problemin çözümü için uygun hal olduğunu bildiren Yumaklı, şunları kaydetti: "Kanun, Resmi Gazete'de yayımlandığı andan itibaren yürürlüğe girer, bu birincisi. İkincisi, belediyeler bununla ilgili bütün tedbirlerini o yürürlüğe giriş tarihinden itibaren almak durumundalar. Mevcutta barınakları olan belediyeler var, olmayanlar da süratli bir şekilde bunun yapımına girmek zorundalar. 2028'e kadar bir mühlet diye bir şey yok. Öncesinde de

vardı, halihazırda da devam eden bir husus bu." Yumaklı, Kanun'un hükümlerini uygulamayan belediyelere yönelik yaptırımlara ilişkin "en büyük yaptırımın halkın vicdanı" olduğu değerlendirmesinde bulundu. Türk milletinin bu konuda gereğini yapacağına işaret eden Yumaklı, Kanun'da, hükümleri uygulamayanlara karşı hapis cezaları da dahil, yaptırımların yer aldığını belirtti. Yumaklı, bu yaptırımlarda da parti ayrımının olmadığına, kim görevini yerine getiriyorsa buradaki yaptırımlara tabi olacağına dikkati çekerek, şu ifadeleri kullandı: "Biz şimdi bu Kanun'dan sonra ikincil mevzuatın hazırlıklarını büyük oranda tamamladık. Kanun'un son

haline gelmesini bekliyorduk. Kanun teklifi komisyona verildiği andan itibaren biz zaten çalışmalarımıza başlamıştık. Kanun'un son haline göre, burada Kanun'da yer alan hususların uygulamasını da tarifleyerek, bir yönetmelik çıkartmış olacağız. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü bu konuda görevli. Dolayısıyla bütün denetim hususlarını bu Genel Müdürlüğümüz takip edecek." Yayınlayacakları yönetmelikte barınaklarla ilgili de düzenleme yapılacağını bildiren Yumaklı, söz konusu yönetmelikte barınakların standartlarının belirlenmiş olacağını ve bunların dışındakilere izin vermeyeceklerini söylediler. ●ANKARA-AA

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında zararlı içeriklere karşı 'DUY' ihbar hattı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş, çocukların sağlıklı gelişimini desteklemek ve onları zararlı içeriklerden korumak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY) web sitesi ve ihbar hattını hayata geçirdiklerini bildirdi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, yaptığı yazılı açıklamada, koruyucu ve önleyici hizmetler kapsamında çocukların korunması ve sağlıklı gelişimleri için Bakanlıkça yürütüldükleri çalışmalara ilişkin bilgi verdi. Çocukları her türlü tehlikeye ve zararlı içeriklerden korumak için önemli çalışmalar yap-

tıklarını belirten Göktaş, "Çocuklarımızın geleceği bizim için çok önemli. Bu kapsamda çocuklarımızın sağlıklı gelişimini desteklemek ve onları zararlı içeriklerden korumak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar web sitesi ve

ihbar hattını hayata geçirdik. Bu platform üzerinden çocuklara, ailelere ve tüm topluma yönelik kapsamlı bir bilgilendirme ve farkındalık çalışması yürütüyoruz." ifadelerini kullandı. DUY üzerinden çocuklara ve ailelere pek çok

rehber ve içerik sunulduğunu aktaran Göktaş, şunları kaydetti: "Çocuklara yönelik kitap ve oyuncağı seçiminde ailelere öneriler, çocuklarda mahremiyet bilinci, koruyucu ailelik gibi konularda hazırladığımız rehberlerimizle ebeveynlerimizi destekliyoruz. Ayrıca, siber zorbalık, çevrim içi/çevrim dışı oyun oynama, dijital bağımlılık gibi gençler arasında hazırladığımız sosyal medya içerikleriyle ailelerimize yol gösteriyoruz. Bununla birlikte çocukların, yazılı, görsel ve dijital yayınların zararlarından ve diğer risklerden korunması amacıyla

zararlı içeriklere karşı mücadele ediyoruz. Dijital dünyanın getirdiği risklere karşı çocuklarımızı korumak için duyarlı olmalıyız. Bu nedenle vatandaşlarımızın çocukları için zararlı olduğunu düşündükleri içerikleri, yayınları ve uygulamaları kolayca bildirebilmeleri için DUY İhbar Platformu'nu oluşturduk." Bakan Göktaş, Bakanlığın web sitesindeki Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü sayfasından ulaşılabilen bu platform üzerinden WhatsApp ve Bipe'le bağlanarak yapılan ihbarları 7 gün 24 saat esasına göre değerlendirdiklerini kaydetti. ●ANKARA-AA

AK Parti'li Keşir'den Akçakoca'da haşemayla havuza girişi engellenen kadına destek

AK Parti Merkez Kadın Kolları Başkanı ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir, Düzce'nin Akçakoca ilçesinde site sakini kadının haşemaya giydiği gerekçesiyle havuzunu kullanmasını engellenmesine ilişkin, AA muhabirine değerlendirmede bulundu. Olayın ardından hem Düzce Valisi Selçuk Arslan'ın hem de haşemaya giydiği gerekçesiyle havuzunu kullanmasını engellenen site sakini Meral Algün'ün aradığını bildiren Keşir, "Her ne gerekçeyle olursa olsun, 2024'te ve yasaların tarihe gömdüğümüz bu zamanda bir kadına kıyafetinin nasıl olacağını hala söyleniyor olması, çok büyük yobazlık, bağnazlık. Biz bunu tarihin tozlu sayfalarına gömdük ama hala bunun yaşanıyor olması büyük bir yobazlık, ayrımcılık." diye konuştu. Söz konusu olayın ayrımcılık suçu olduğunu vurgulayan Keşir, Algün'ün site mülk sahibi olduğunu ve hukuki açıdan bakıldığında mülkiyet hakkının da ihlal edildiğini söyledi.

Yaşanılan olayın 2024 Türkiye'sine yakışmadığını ve kabul edilemeyeceğini dile getiren Keşir, şunları kaydetti: "Hukuk kendi içinde gereğini yapacak ama biz Meral Hanım'ın avukat desteği alması, hukuki anlamda desteklenmesi konusunda tüm gerekenleri yapacağız. Kendisiyle de görüştüm, arkasında olduğumuzu, hukuki anlamda da bir desteğe ihtiyacı varsa kendisinin yanında olduğumuzu ifade ettim. Aynı zamanda kadın kolları il başkanım da bir avukat ve süreci hukuki olarak yakinen takip edecek." AK Parti'nin 22 yıllık hikayesinde, kadınların temel haklarının en önemli başlıklar olduğunu vurgulayan Keşir, "Bunun en başında yasaklarla mücadele, eğitim hakkı, çalışma hakkı, özel hayatıyla ilgili haklar gelmekte. Bu yaşadığımız olay, bizim 22 yıllık Türkiye'nin geldiği yerde artık kalmıyor, fosiller. Bunların, kazanımı kirlenmesine asla izin vermeyeceğiz." dedi. ●ANKARA-AA

Tunç: Türkiye Yüzyılı'nın ilk Yargı Reformu Strateji Belgesi'ni vatandaşlarımızın görüş ve önerisine açtık

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, Türkiye Yüzyılı'nın ilk Yargı Reformu Strateji Belgesi'ni vatandaşların görüş ve önerisine açtıklarını belirterek, "Yurt içi ve yurt dışından 85 milyon tüm vatandaşlarımız yargı reformu. adalet.gov.tr adresinden bizlere görüş ve önerilerini sunabilir" dedi. Adalet Bakanlığınca yeni yargı reformu hazırlıkları kapsamında, ihtiyaç ve taleplere cevap verebilecek, güvenilir ve erişilebilir adalet sisteminin tesisi için çalışmalar kesintisiz sürdürülüyor. Adalet Bakanlığının internet sitesinde de linki verilen strateji belgesine vatandaşların sunacağı görüş ve öneriler, incelenip tasnif edilerek çalışmalar kapsamında değerlendirilecek. "Yeni Yargı Reformu Strateji Belgemizde önemli hedefler olacak" diyen Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, "Eylül sonu gibi Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın kamuoyuyla paylaşmasından sonra yasamasıyla, yürürlüğüyle, yargısıyla her kesim üzerine düşeni inşallah yaparak o hedefleri gerçekleştireceğiz" diye konuştu. Strateji Belgesi ile ilgili Adalet Bakanlığının internet sitesinde yeni bir internet sitesi açıldığını vurgula-

yan Bakan Tunç, şöyle konuştu: "Tüm vatandaşlarımızın görüşleri bizim için önemli. Yargıyla ilgili karşılaştıkları problemleri, görüş ve önerilerini bizlere gönderebilirler. Bu anlamda yargı reformuyla ilgili biz Adalet Bakanlığının sayfasında ilgili bir web sayfası açtık. Oradan görüşlerini ifade edebilirler. <https://yargireformu.adalet.gov.tr/> adresinden 85 milyon tüm vatandaşlarımız yurt içinden, yurt dışından yargıyla ilgili görüşlerini bu sayfaya bildirebilirler. Yargı Reformu Strateji Belgesi ile demokrasiyi daha da güçlendirmeye, hak ve özgürlükleri daha çok geliştirmeye ve genişletmeye yönelik

hedef ve faaliyetlerimizi millîtimize taahhüt edeceğiz." 'Hukukun Üstünlüğü' Esas Alan, Gecikmeyen ve Öngörülebilir Bir Adalet Sistemi' vizyonuyla 2024-2028 yıllarını kapsayacak olan Yeni Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin hazırlıkları hız kesmeden devam ediyor. Bu çerçevede <https://yargireformu.adalet.gov.tr/> internet sitesi üzerinden tüm vatandaşlar yargı reformuna ilişkin görüşlerini bildirebilir. Vatandaşlar tarafından sunulan görüş ve öneriler incelenip tasnif edilerek çalışmalar kapsamında değerlendirilecek ve strateji belgesine yön verilecek. Ayrıca bu plat-

form Türkiye'de 24 bin 805 hakim ve Cumhuriyet savcısının yanı sıra 184 bin 223 adalet personelinin erişimine açık olan UYAP sistemine de entegre edildi. Böylece hakim, savcı ve adalet personelinin de görüş ve önerilerine açık bir platform oluşturuldu. 2009'da açıklanan 2015 ve 2019'da iki kez güncellenen Yargı Reformu Strateji Belgesi ve 2014'te açıklanan 2021'de de güncellenen İnsan Hakları Eylem Planları çerçevesinde belirlenen hedefler doğrultusunda çok sayıda yargı paketi Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasalaştı ve idari düzenlemeler hayata geçirildi. ●ANKARA-İHA

10 soruda TBMM'de kabul edilen sahipsiz hayvanlara yönelik yeni düzenleme!..

Meclis'te kabul edilen yasayla sahipsiz köpekler, belediyeler tarafından hayvan bakımına götürülecek, rehabilite edilen köpekler sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılacak.

Sahipsiz hayvanlara yönelik düzenlemeler içeren Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı. Teklif, Genel Kurula katılan 500 milletvekilinden 275'inin oyuyla kabul edilirken, 224 milletvekili "ret" oyu verdi, 1 milletvekili "çekimser" kaldı. Kanunla "yakala-kısırlaştır-sal" metodu terk ediliyor, sahipsiz hayvanların bakımlarında barındırılmaya yetkili olacak.

3- **Hayvan bakımlarına ne zamana kadar kurulacak?**

Belediyeler 31 Aralık 2028'e kadar hayvan bakımlarını kuracak ve mevcut bakımlarının koşullarını iyileştirecek.

4- **Yasada öngörülen sorumlulukların yerine getirilmemesi halinde hangi cezai müeyyideler uygulanacak?**

Sahipli hayvanın sahibi tarafından terk edilmesi kabahatine ilişkin idari para cezası hayvan başına 2 bin liradan 60 bin liraya çıkarılacak. Yerel yönetimlere devredilen sahipsiz hayvanların bakımlarında bir yere terk eden veya bakımlarında barındırılmayan hayvanı bakımdan çıkarmayan belediye başkanı ve meclis üyeleri ile ayrılan kaynağı hayvan bakımlarına kurmak, sahipsiz hayvanların toplamak, rehabilite etmek veya sahiplendirilinceye kadar bakmak için harcamayan veya bu kaynağı başka amaçlar için sarf eden belediye başkanı ve belediye yetkililerine 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası verilecek.

5- **Sahipsiz köpek sorununun çözümü için ihtiyaç duyulan finansman nasıl karşılanacak?**

Belediyeler, 31 Aralık 2028'e kadar hayvan bakı-

ötanazi uygulanması koşullarına atıf yapılıyor.

Buna göre, bakımlarına alınan köpeklerden, insan ve hayvanların hayatı ve sağlığı için tehlike teşkil eden ve olumsuz davranışları kontrol edilemeyen, bulaşıcı veya tedavi edilemeyen hastalığı bulunan ya da sahiplenilmesi yasak olanlara, Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun "Hayvanlara ötenazi yapmak yasaktır. Ancak, hayvanlara acı ve ıstırap çektiren veya iyileşme durumu bulunmayan hastalık durumlarında, akut bulaşıcı bir hayvan hastalığının önlenmesi ya da eradikasyonu amacıyla veya insan sağlığı için risk oluşturan durumlarda, davranışları insan ve hayvanların hayatı ve sağlığı için tehlike teşkil eden ve olumsuz davranışları kontrol edilemeyen durumlarda veteriner hekim tarafından ötenazi yapılmasına karar verilebilir. Ötenazi işlemi veteriner hekim tarafından veya veteriner hekim gözetiminde yapılır." hükümleri uygulanacak.

6- **Hangi belediyeler bakımlarını kurmakla yükümlü olacak?**

Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu 25 bini aşan belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve sahiplendirilinceye kadar bakımını yapması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımlarını kuracak.

7- **Bakımların olumsuz bir yerde tespit edilen sahipsiz hayvan nereye götürülecek?**

Hayvan bakımlarını kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ile il özel idareleri, sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımına götürülecek.

8- **Sahipsiz köpeklere ötenazi uygulanacak mı?**

Kanunla Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda yer alan

1- **Sahipsiz hayvanların nereye götürülecek?**

Sahipsiz hayvanlar ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımına götürülecek, rehabilite edilen köpekler sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılacak.

2- **Belediyelere sahipsiz köpeklerin toplanması ve barınaklara alınması konusunda hangi yükümlülükler getiriliyor?**

Yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlarla işbirliği içerisinde, sahipsiz hayvanların sahiplendirilinceye kadar bakımlarını il hayvan bakımlarını kurarak onların bakımlarını ve tedavilerini sağlayacak, eğitim çalışmaları yapacak. Hayvan bakımlarına alınan hayvanlardan rehabilite edilen köpekler sahiplendirilinceye kadar bu yerlerde barındırılacak. Doğru ve güncel veri sağlanabilmesi amacıyla hayvan bakımlarına alınan hayvanların verisi ve Orman Bakanlığı veri sistemine kaydedilecek. Yerel yönetimler sahipsiz köpeklere ilişkin yürüttüğü iş ve işlemlerde Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi kap-

Meclis, 28. Dönem 2. Yasama Yılı'nı tamamladı

TBMM Genel Kurulunda bu yasama yılında 112 birleşim ve 547 oturum gerçekleşti. AA muhabirinin derlediği bilgiye göre, TBMM Genel Kurulunda bu yasama yılında, 50'si uluslararası anlaşmaların uygun bulunduğu dair kanun teklifleri olmak üzere toplam 70 kanun teklifi kabul edilerek yasalaştırıldı. Genel Kurulda son olarak sahipsiz hayvanlara yönelik düzenlemeleri içeren kanun teklifi ele alındı ve kabul edildi. Bunun yanı sıra, en düşük emekli aylığının 12 bin 500 liraya çıkarılmasını da içeren Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; kamuda tasarruf tedbirlerine ilişkin kanun teklifi; kripto varlıklara ilişkin düzenlemeler içeren kanun teklifi; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline ilişkin kanun teklifi; fahiş fiyat ve stokçuluk cezalarının artırılmasını da içeren kanun teklifi; emekli bayram ikramiyesinin 3 bin liraya çıkarılmasına yönelik düzenlemenin de yer aldığı

8. Yargı Paketi; çalışma hayatıyla ilgili düzenlemeler içeren kanun teklifi; ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren kanun teklifi; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi; kentsel dönüşümüne yönelik maddeler içeren teklifin de aralarında olduğu birçok önemli düzenleme, Genel Kurulda kabul edilerek yasalaştı. TBMM Genel Kurulunda, 31 Ekim 2023 tarihinde 2024-2028 dönemini kapsayan 12. Kalkınma Planı; 23 Ocak'ta da İsveç'in Kuzey Atlantik Antlaşması'na (NATO) Katılmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi kabul edildi. Öte yandan, Genel Kurulda görüşmelerine başlanan ve

bazı maddeleri kabul edilen Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin görüşmeleri yeni yasama yılına kaldı. Komisyonlarda görüşmeleri tamamlanıp kabul edilen 9. Yargı Paketi ile Tüketicilerin Korunmasına Yönelik Kanun Teklifi'nin, Genel Kurulda görüşmelerine başlanmadı. Ancak bu tekliflerin bazı maddeleri, Genel Kuruldaki görüşmeleri sırasında Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne dercedildi. Milletvekilleri tarafından TBMM Başkanlığına 796 kanun teklifi verildi. TBMM Genel Kurulunda 35 karar; 8 ortak bildiri kabul edildi. Yasama Yılı'nda, TSK'nın sınır ötesinde görev yapmasına

imkan tanyan 7 Cumhurbaşkanlığı tezkeresi görüşülerek kabul edildi. "Terörle mücadelede TBMM'nin tavizsiz desteği", "Fransa Ulusal Meclisinin 29 Nisan 2024 tarihli kararının kınanması", "İsrail'in Refah katliamlarının lanetlenmesi", "Kıbrıs Barış Harekati'nin 50. yıl dönümü" ve "İsrail Başbakanı Netanyahu'nun ABD Kongresinde konuşması" konulu 5 TBMM Başkanlığı tezkeresi de Genel Kurulda kabul edilen kararlar arasında yer aldı. Danışma Kurulu, bu yasama yılında 118 kez toplandı. Bu yasama yılında 27 genel görüşme talebinden 7'si kabul edildi. İhtisas ve Meclis araştırması komisyonlarında 155 birleşim, 321 oturum gerçekleştirildi. Bu toplantılarda 823 saat 23 dakika çalışıldı; 27 bin 529 sayfa tutanak tutuldu. Yasama Yılı'nda, 1'i vefat, 1'i "Anayasa'ya göre vekillik düşmesi", 4'ü belediye başkanlığını tercih etme, 1'i de Bakan olarak atanma gereğiyle 7 kişinin milletvekilliği sona erdi. ●TBMM-AA

EKREM
ERGÜDER

www.ittifakgazetesi.com

Yerel yönetimlerde yeniden yapılanma (2)

Cumhuriyetin ilk yıllarında devletin yapılanma çabasını görüyoruz. Özellikle birbirine entegre bir kurumsallaşma ve devlet mekanizmalarının işlerlik kazanması aciliyeti vardı. Bu yüzden pek çok alanda diğer devletlerde halihazırda işleyen kurum ve yapılanma biçimleri örnek alındı. Bire bir alın-tılananlar oldu. Sonradan değiştirilebilir, dönüştürülebilir olması elbette mümkün görülen bu hızlı yapılanma sürerken, cumhuriyetin en önemli ilkelerinden birisi asla unutulmasın diye Millet Meclisi'nin duvarına yazıldı: "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir."

İnşaat ve oturma ruhsatı harçları, emlak vergisi gelirlerini yükseltmek için hiçbir denetimden geçmemiş binalara alelacele oturma ruhsatı verip, bir an önce emlak vergisi tahsilatı derdine düşen bazı belediyeler bile var. Tabela vergilerinin belediyeler için gelir kaynağı olması sokaklarımızın kontrolsüz sayıda ve büyüklükte tabelalarla dolup taşmasına yol açıyor. Şehirlerimiz görüntü kirliliği içinde. İmar planını şehirleri betonlaştırmak olarak anlayan belediyeleri hepimiz görüyoruz, gözlemliyoruz. Üst üste plansız yapılmış binalarla insanlarımız şehirlerde nefes alamaz hale geldiler.

Belediyelere verilen yeni görevler için yasa teklifi meclise gönderilirken artık hizmetin aksamaması durumunda belediye başkanlarına yaptırım uygulanması için madde konulmaya başlandığı geçenlerde gazetelerde okuduk. Ayrıca bir parti lideri, bizim belediye başkanlarımız, kendini, yakınlarını değil memleketlerini, illerini, ilçelerini düşünür diyerek belediyelerdeki önemli bir soruna değinmiş oldu. Demek ki sayın genel başkan bu konuda var olan bir zafiyetin farkında ve belirtmek gerektiğini duymuş. Elbette çok haklı.

Enteresan olan şu; yaşam kalitemizi etkileyen hemen hemen bütün kamusal hizmetlerin sorumluluğu belediye adlı kurumlara verilmiş durumda. Ulaşım için bindiğimiz otobüs ve minibüslerin kalitesinden tutun, şehir içi trafik düzenine, fiyat denetimlerine, yollarda doğru düzgün yürüyebilme-mize, evimizdeki musluktan akan suya kadar ve daha pek çok konuda hayatımızın içindeki bir kurum belediye.

Yeni seçilen belediye başkanı

FOTOĞRAF: AA

Kirişçi: Yeni teklifte destek kapsamı genişletiliyor

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı Kirişçi, "Tarım ve Orman Bakanlığımız barınak yapımı da dahil olmak üzere yüzde 40 nispetindeki destekleri bu zamana kadar sağlamıştır. Yeni teklifte kapsam biraz daha genişletiliyor" dedi. TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanı ve AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili Vahit Kirişçi, TBMM Genel Kurulunda, sahipsiz hayvanlara yönelik düzenlemeler içeren Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde milletvekillerinin sorularını cevapladı. Teklifin tali komisyonlarda görüşülmediğine ilişkin eleştirileri anımsatan Kirişçi, teklifin diğer komisyonlara gönderildiğini, ilgili ko-

ve belediye meclis üyeleri eğer şehrin sorunlarına vakıf olmayan, araştırmayan, halka uzak insanlar ise, hiç bir hizmeti doğru düzgün alamıyoruz. Yaşam kalitemizi doğrudan etkiliyor bu durum. İnsanlarımızın çoğu şikayetçi oldukları sorunları çözeceğine inandıkları kişilere oy veriyorlar, ama bu insanların niteliklerine hatta mesleklerine bakmıyorlar bile.

Parti ayrımı yereldeki pek çok sorunun çözülmesini engellediği gibi, halkın tanımadığı ama kentine çok faydalı olabilecek çok değerli insanların göz ardı edilmesine de yol açabiliyor.

Belediyenin rantabl çalışıp çalışmadığını pek çok konuda gözlemlemiştinizdir. İçinde belediye kelimesi geçen hizmetlerin aksadığı o kadar çok şehrimiz var ki. İnsanlarımızın bükünlük içinde. Belediyelerin hizmetleri aksatmaları elbette tek bir sebebe dayanmıyor, çok çeşitli nedenleri var. Ancak belediyeler, kamusal kurum niteliği taşıdığı için ister istemez devlet ile ilişkilendiriliyor, yönetimleri seçimle belirlendiği için de demokrasi kavramıyla özdeşleşiyorlar. Hem devletimizden, hem de demokrasiden halkımızın umudunu kesmeye kimsenin veya herhangi bir kurumun hakkı yok. Yerel hizmetlerin siyasetten arındırılması ve ilgili devlet kurumları tarafından halka ulaştırılması daha iyi olabilir. Çünkü bugüne kadar olan yerel deneyimler hep kötü sonuçlar verdi ve halkımıza pahalıya mal oldu. Belediyeler, demokrasinin vazgeçilmez bir unsuru değildir, pek çok demokratik ülkede belediye diye bir kurum da yok zaten.

Yeni ve üzerinde çalışılarak, pek çok kesimden görüş alınarak üretilmiş yeni bir yerel yönetim modeli mümkün. Yeni yüzyılın ilk çeyreğini bitirmek üzere geleceğe yürüyen bir Türkiye'de, belediye tipi yerel yönetim modeli artık alarm veriyor. Kangren olmak üzere olan organı kesip atmazsak ileride daha büyük sorunlar yaşayacağız. Bu konu daha önce yaşadığımız başkanlık veya parlamenter rejim konulu tartışmalardan bile önemli. Ülkemizin şartlarına uygun, istismara kapalı, hukuki denetime daha çok açık, yeni bir yerel yönetim modeli üretmek zor olmamalı.

Yeni ve üzerinde çalışılarak, pek çok kesimden görüş alınarak üretilmiş yeni bir yerel yönetim modeli mümkün. Yeni yüzyılın ilk çeyreğini bitirmek üzere geleceğe yürüyen bir Türkiye'de, belediye tipi yerel yönetim modeli artık alarm veriyor. Kangren olmak üzere olan organı kesip atmazsak ileride daha büyük sorunlar yaşayacağız. Bu konu daha önce yaşadığımız başkanlık veya parlamenter rejim konulu tartışmalardan bile önemli. Ülkemizin şartlarına uygun, istismara kapalı, hukuki denetime daha çok açık, yeni bir yerel yönetim modeli üretmek zor olmamalı.

AVENGER'ların terör örgütü PKK/PYD'ye verilmesinde asıl motivasyon kaynağı, sadece İran ve İran yanlısı milisler değil. ABD, Suriye'ye askeri bir müdahalede bulunma ihtimali olan Türkiye'ye karşı tedbir geliştirmek istiyor.

FOTOĞRAF: AA

ABD'den terör örgütü PKK/PYD'ye son iltimas: AVENGER teslimatı

DOÇ. DR. MURAT ASLAN

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Öğretim Üyesi ve SETA Kıdemli Araştırmacısı Doç. Dr. Murat Aslan, ABD'nin terör örgütü PKK/YPG'ye yaptığı AVENGER füze teslimatının ne anlama geldiğini, AA Analiz için kaleme aldı.

Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD), 2023 Kasım'da, terör örgütü PKK/PYD'ye kısa ve orta menzilli hava savunma sistemi vereceğine dair basına haberler servise edildi. Aynı haberlerde 80 civarında PKK'nın eğitime tabi tutulduğu ifade edildi. Geçtiğimiz hafta içinde ABD Merkez Kuvvetleri Komutanlığı (CENTCOM), terör örgütü PKK/PYD'ye AVENGER adıyla bilinen kısa menzilli hava savunma sistemlerinin teslimatını yaptı. Muhtemelen bu süreç orta menzilli hava savunma sistemleriyle devam edecek.

AVENGER nasıl bir sistem?

Bu noktada "Şeytanın gör" dediği birkaç konunun altını çizmek gerekiyor. Ancak önce AVENGER'in ne olduğunu hatırlamakta fayda var. AVENGER, bir araca monte edilmiş iki fırlatıcıdaki toplam 8 Stinger füzesi, atış kontrol sistemi, radar, uçaksavar silahı (makinalı tüfek) ve güç kaynağından oluşan kısa menzilli bir "paket" sistemdir. Sis-

temin radarı hedefi ekrana düşürdüğünde sistem otomatik hedefe kilitlenebiliyor veya operatör hedefi seçip atışı gerçekleştirebiliyor. Radar ile yönlendirilebilen fırlatıcılar ve uçaksavar makinalı tüfeği 360 derece dönüşle hava hedefine atış yapabiliyor. AVENGER ile yaklaşık (mühimmat tipine bağlı olarak) 6 bin metre yatay menzile erişmek ve 16 bin feet irtifadaki hava hedeflerini etki altına almak mümkün. Uçaksavar makinalı tüfeği ise bin 500 metre etkili menzile dakikada bin 100 mermi atabiliyor.

AVENGER'in, terör örgütü PKK/PYD'ye verilmesi, ister istemez Amerikan mantığının sorgulanmasına neden oluyor. AVENGER fırlatıcısındaki Stinger'ler Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) envanterinde de mevcut. Afganistan'da Sovyetlerle savaşan mücahitlere Stinger'ler dağıtılırken dahi ABD'liler, TSK'nın bu füzeleri depoda tuttuğundan emin olmak istedi. Aynı ABD bu füzeleri, şimdi, AVENGER sistemi ile birlikte bir terör örgütüne verdi. Yani müttefike "çok" görülen hava savunma sistemleri terör örgütüne hediye edildi.

ABD'nin bu tercihinin "ilan edilen nedeni" İran yanlısı milislerin Irak ve Suriye'de ABD üslerini hedef alması. Ancak bu sistemleri kullanacak olanlar ABD askerleri değil, teröristler. Bu nedenle AVENGER'ların terör örgütü PKK/PYD'ye verilme-

sinde asıl motivasyon kaynağı, sadece İran ve İran yanlısı milisler değil. ABD, Suriye'ye askeri bir müdahalede bulunma ihtimali olan Türkiye'ye karşı tedbir geliştirmek istiyor. Nitekim Suriye'deki operasyonlar esnasında Ürdün'den kalkan bir ABD F-16'sının TSK'ya ait ANKA silahlı insansız hava aracını düşürdüğünü unutmamak lazım.

Bu sistemin terör örgütü PKK/PYD'ye nasıl bir kabiliyet kazandıracığını öngörmek gerekir. Türkiye terörle mücadelesinde genellikle insansız hava araçları, tarruz helikopterleri ve roket/füze sistemleri kullanıyor. Kapsamlı hareket icra edilirken ise BORA veya TRIG gibi uzun menzilli füzeler kullanabiliyor. Aynı şekilde Türk Hava Kuvvetlerinin milli mühimmat çözümleri son yıllarda nokta hedeflerine hassas atışları mümkün kılıyor. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın (MIT) nokta operasyonlarıyla örgüte verdiği hasar ise onanılacak cinsten değil. İşte AVENGER hava savunma sistemi ile Türkiye'nin hem askeri hem de istihbari hareketlerinin önü kesilmek isteniyor.

ABD'nin AVENGER adınıma karşı Türkiye nasıl bir tedbir alabilir?

AVENGER'i imha etmek için Hava Kuvvetlerinin alabileceği en basit görevlerden birisi olur. Hatta

bu sisteme yaklaşmaya dahi gerek kalmadan hem AVENGER hem de sistemi çalıştıran teröristler tek mühimmatla "etkisiz" hale getirilebilir. Envanterdeki silah ve mühimmat sistemleriyle TSK, bu görevi gerektiğinde yerine getirecektir. Bu meydana meselenin askeri yönünden ziyade siyasi boyutu daha önemli.

ABD'nin, Türk hudutlarının yanı sıra başında terör örgütünü "devletleştirilmeye" çalışması tolere edilecek türden bir girişim değil. Ayrıca İsrail'in terör örgütü PKK'ya yönelik son dönemde destekleyici girişimlerini ve İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun "Orta Doğu'yu yeniden dizayn etme" söylemini ciddiye almak lazım. Türkiye'yi "baş edilemeyecek" bir tehdit olarak gören İsrail ile PKK'ya çözüm gözüyle bakan CENTCOM mantığı, Türkiye'ye, "varoluşsal PKK tehdidini" tekrar hatırlatıyor. Bu nedenle Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan sıklıkla "teröristan" kurulmasına izin verilmeyeceğini ifade ediyor.

Terör örgütü PKK/PYD ile ilgili siyasi niyetler incelendiğinde CENTCOM'un "bölgesel ortak" şeklinde nitelendirildiği PKK/PYD'ye hava savunma sistemi verilmesi Türkiye'nin müsaade edebileceği bir husus değil.

Bu gelişmenin henüz gerçekleşmeyen bir boyutu daha var. 2023

ylında servis edilen haberlerde orta menzilli hava savunma sistemlerinden de bahsediliyor. Teknik olarak PATRIOT'lar orta menzilli sistemler. Türkiye'yi S-400 tedarik etmeye iten PATRIOT "kıskançlığı" sonrasında ABD, PATRIOT veya benzeri bir hava savunma sistemini terör örgütü PKK/PYD'ye verir mi? Düz mantık "hayır" cevabının verilmesini gerektiriyor. Ancak, aynı "ideal" mantık, ABD'nin terör örgütü PKK/PYD'ye AVENGER vermeyeceğini de öngörüyordu. Geline aşama, ABD'nin, bir terör örgütünü desteklerken "mantık" çizgisinden uzaklaştığını hatırlatıyor.

CENTCOM Komutanı Michael Eric Kurilla'nın askeri kararlarıyla, biraz da Brett McGurk'un PKK saplantısına bağlanarak, siyasi sonuçları olabilecek kararlar alması düşünüldü. Türkiye ve ABD arasında tamir edilmeye çalışılan ilişkilerin, bir generalin kararlarına mahkum edilmesi anlaşılır bir durum değil. Nitekim yanlışları düzeltmek her zaman daha zor oluyor. Öte yandan Amerikan yönetimi bu tercihi yaparken uzun vadeli bir değişime odaklanıyorsa Beyaz Saray elininin "dar" bir bakış açısıyla boğuştuğunu ifade etmek gerekir.

[Doç. Dr. Murat Aslan, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Öğretim Üyesi ve SETA Kıdemli Araştırmacısıdır.]

Bangladeş'te kota protestoları sonrası süren kısıtlamalar endişeye yol açıyor

Bangladeşli akademisyen Nazmul İslam, kamu sektöründeki "ayrımcı" politikalar nedeniyle başlayan kitlesel öğrenci gösterilerinin amacına ulaşsa da sokağa çıkma yasağı ve internet kesintisinin sürmesinin endişe verici olduğunu söyledi. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nazmul İslam, AA muhabirine, Bangladeş'te 1 Temmuz'da başlayan kamu sektöründe belirli kesimlere kontenjan ayrılmasını sağlayan "kota sistemi" protestolarının nasıl tetiklendiğine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bangladeş'te 1972'den bu yana uygulanan kota sisteminde, kamuda işe giriş pozisyonlarının yüzde 30'unun, 1971'de Pakistan'a karşı verilen Bağımsızlık Savaşı'nda görev alan kişilerin çocuklarına verildiğini kaydeden İslam, şunları aktardı: "1972'den 2018'e kadar, özgürlük savaşçılarına ve onların çocuklarına verilen kota neredeyse aynıydı. Sonra 2018'de büyük bir protesto oldu. Hükümet, yürütme gücü ve yargı sistemiyle kota sistemini tamamen kaldırdı. 2018'den 2024'e kadar her şey yolunda gitti. Ancak 2024'ün Haziran ayında, Bangladeş Yüksek Mahkemesi kota sistemini yeniden getirdi ve özgürlük

savaşçıların çocuklarına hatta onların da çocuklarına yüzde 30 kota sağladı. Bu durum öğrencilerde büyük bir mağduriyet duygusu yarattı ve büyük bir protesto oldu." İslam, kota sistemine dahil olan kişilerin devlet kademesindeki en yüksek pozisyonlara atandığına işaret ederek, "Birinci sınıf memur olabilirler, örneğin diplomat olabilirler; dışişleri bakanlığında görev alabilirler, polis memuru olabilirler. Öğrenciler şu anda bu pozisyonlar için mücadele ediyor." diye konuştu.

"Bangladeş'teki eşitsizlik yargı sistemi tarafından meşrulaştırılıyor"

Öğrencilerin sadece kota sistemini protesto etmediğini, Başbakan Şeyh Hasina Vecid hükümetini otoriter olmakla da eleştirdiğini dile getiren İslam, "Otoriter hükümet için daha güvenilir ve itaatkar insanlara ihtiyaç var çünkü liyakate dayalı olarak gelip birçok soru sorabilecek insanları görmek istemiyorlar. Hükümetin bu eşitsizliği yaratmak istemesinin tek nedeni bu. Bunun eşitsizlik olduğunu biliyorlar. Bunun ayrımcılık olduğunu biliyorlar." ifadesini kullandı. İslam, öğrencilerin temelde bu eşitsizlikle mücadele ettiğini vurgu-

layarak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Şu anda 175 milyon insan eşitsizlikle mücadele ediyor. Burada eşitsizlik yasallaşmış durumda. En büyük sorun bu. Bangladeş'teki eşitsizlik yargı sistemi tarafından meşrulaştırılıyor. Öğrenciler artık başka seçenekleri olmadığını anladı. Eğer gerçekten bu ülkede kalmak istiyorlarsa, protesto etmek zorundalar. Protesto etmezlerse onlar için bir gelecek olmayacak. Bir işleri olmayacak. Bir şekilde, başka bir ülkeye taşınmaları gerekecek ama öğrenciler kendi ülkelerinde kalmak istiyor."

Hükümetin gösterilere katılanları "hain" olarak etiketlediğine dikkati çe-

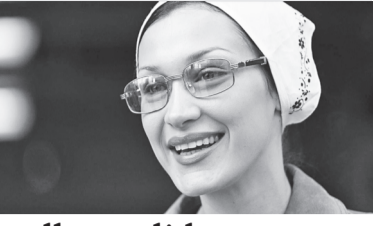
ken İslam, "Karara, özellikle de Başbakanın kararına karşı konuşan herkes, Pakistan'ın işbirlikçisidir deniliyor." ifadesini kullandı. İslam, 2009'dan beri iktidarda olan Başbakan Hasina'nın protestoculara Razakar (Gönüllü) demesinin ülkedeki tansiyonu arttırdığını belirterek, şöyle devam etti: "Razakar halkı kurtuluş savaşı sırasında Pakistan askerlerine gönüllü olarak yardım etti. Dolayısıyla Başbakanın sıradan öğrenciler için Razakar demesini kabullemiyorlar. Bu, öğrenciler için utanç vericiydi çünkü onlar Razakar çocukları değildi. Onlar bu toprakların çocukları, Bangladeş'in çocukları. Onlara bu şe-

kilde davranılmamalı ama hükümet politikasına karşı herhangi ses yükselttiğinizde, ülkeye karşı çalışıyorsunuz gibi düşman muamelesi görüyorsunuz." Gösterilerin ilk gününde hükümete bağlı öğrenci kanadı, Chhatra Birliği'nin birçok öğrenciyi, özellikle de kız öğrencileri dövdüğünü aktaran İslam, bunun ülke genelinde daha büyük gösteriler neden olduğunu ve sadece bir günde 60'tan fazla öğrencinin hayatını kaybettiğini belirtti.

"Gösterilerde 300'den fazla öğrenci hayatını kaybetti"

Yaklaşık bir ay süren protestolara güvenlik güçlerinin sert müdahalesi sonucu yaklaşık 300 öğrencinin hayatını kaybettiğine ileri süren İslam, şunları kaydetti: "Bu öğrencileri kim öldürdü? Bu kadar çok sayıda öğrencinin öldürülmesini tetikleyen neydi? Üçüncü soru 'Kota sistemi sorunu diyelim ki çözüldü, o zaman neden hala sokağa çıkma yasağı var? Neden hala internet yok? Neden hala mobil ağ yok? Neden hala Bangladeş diasporası aileleriyle konuşmuyor? Neden tüm dünyaya Bangladeş'in içinde olup bitenler karartılıyor? Bu, Bangladeş'in içinde bir şeylerin yanlış gittiğini gösteriyor." ●İSTANBUL-AA

Bella Hadid: Yayınlanmadan önce reklamın, 1972'deki olaylarla olan tarihsel bağlantısı hakkında hiçbir bilgim yoktu

Dünyaca ünlü Filistin kökenli Amerikalı model Bella Hadid, tepkiler nedeniyle Adidas reklamından çıkarılmasına ilişkin, reklamın tarihsel bağlamının farkında olmadığını belirterek, Filistin'in terörizmle eş tutulmasının yanlış olduğunu savundu. İsrail karşıtı görüşleriyle bilinen Hadid, tepkiler nedeniyle marka yüzü olduğu ayakkabı reklamından çıkarılmasına ilişkin sosyal medya hesabından açıklamada bulundu. Hadid'i reklamlarından çıkarılan Adidas'ın cirosunda, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'nın payı yüzde 39 Hadid, "korkunç trajediye" bağlantılı bir çalışmaya asla bilerek katılmayacağını vurgulayarak, "Yayınlanmadan önce reklamın, 1972'deki olaylarla olan tarihsel bağlantısı hakkında hiçbir bilgim yoktu." ifadesini kullandı. Antisemitizmle mücadele etmeyi sürdüreceğini belirten Hadid, ancak 1972 Münih Olimpiyatları'nda yaşananların "Filistinlilerin kurtuluşuyla ilişkilendirilmemesi" gerektiğini vurguladı. Hadid, her zaman Filistinlilerin yanında duracağına dikkati çekerek, "Filistin terörizmle eş anlamlı değil, bu reklam istemedim de olsa kim olduğumuzu yansıtmayan bir olayı öne çıkardı." değerlendirmesinde bulundu.

Ne olmuştu?

Filistin kökenli Amerikalı model Hadid, marka yüzü olduğu ayakkabı reklamından, İsrail'in resmi X hesabından yapılan paylaşım sonrasında çıkarılmıştı. Paylaşım, Hadid antisemitizm ile suçlanmış ve şiddet çağrısında bulunan bir isim olduğu öne sürülmüştü. Spor giyim ve eşyası üreticisi Adidas'ın sözcüsü, Hadid'in, 1972 Münih Olimpiyatları'nda kullanılan ayakkabının reklamında yer almasının "üzüntü ve sıkıntıya" sebep olduğunu savunarak, özür dilemişti. Sözcü, ayakkabı reklamı nedeniyle "trajik tarihi olaylar" ile bağlantı kurulduğunu iddia etmişti. ●NEW YORK-AA

Afrika'nın tadı injera, jollof rice, hibiskus ve kahvesinde saklı

Farklı kültürlerle sahip yüzlerce topluluğu sınırlarında bulunan Afrika kutası zengin mutfağıyla da dikkati çekiyor. Asya ve Arap mutfağının etkilediği kıta injera, jollof rice, ugali ve ayımolu gibi birçok lezzete ev sahipliği yapıyor. Hibiskus, kahve ve sütlü çay ise kütadaki birçok ülkede yemeklerde ve sonrasında sıklıkla tüketiliyor. Afrika'nın doğusunda baharatlar, batısında ise sebzeler yemeklere lezzet katıyor. Al Selam Derneği tarafından İstanbul'da Afrika'dan Türkiye'ye Açılan Köprüler (ATAK) projesi kapsamında düzenlenen Türk Afrika Mutfağı etkinliğine katılan Türkiye'de yaşayan Afrikalılar, ülkelerinin yemek kültürü ile ilgili çeşitli bilgiler verdi. İstanbul'da Afrika lezzetlerinin sunulduğu bir kafede aşçı olarak çalışan Kenyalı Sa-

lim Musa, AA muhabirine, Afrika'nın farklı yerel lezzetlere sahip olduğunu belirtti. Musa, "Afrika'da birçok lezzet var ve bunlardan biri de ugali. Temel malzemesi mısır unu olan ugali, suyla karıştırılarak yoğruluyor ve hamurumsu bir kıvam alıyor. Dozurucu ve besleyici özelliğinin yanında ekonomik bir yiyecek olan ugali, elle şekillendirilerek yanında sos, et, balık ya da sebzeyle tercih ediliyor." dedi. Krepe benzeyen mayalanmış bir ekmeğe türü olan injera da Doğu Afrika mutfağının vazgeçilmezlerinden. Özellikle Etiyopya ve Somali'de milli yemekler arasında bulunan injera, Cibuti ve Kenya'da da tüketiliyor. Musa, "Kenya ve Tanzanya gibi ülkelerde popüler yemekler arasında olgunlaşmamış muz ile yapılan matoke ile mısır, fa-

sulye ve hindistan cevizi suyu ile pişirilen makande bulunuyor." şeklinde konuştu. Kuzey Afrika bölgesinin bin yıldan daha fazla tarihe sahip geleneksel yemeği kuskus, Tunusluların mutfağında ilk sırada yer alırken Batı Afrika ülkelerinden Nijerya'nın birçok bölgesinde yetiştirilen plantain ve yam geçmiştin bu yana sofraların vazgeçilmez olma özelliğini koruyor. Musa, "Özellikle Batı Afrika ülkelerinde yam ve plantain yılın birçok sezonunda kolaylıkla yetiştiriliyor. Kızartılarak, kaynatılarak ya da un haline getirilerek tüketilen bu gıdalar, uygun fiyatıyla da toplumun her kesimi tarafından tercih ediliyor." şeklinde konuştu. Birçok yerel lezzete sahip Afrika mutfağını Asya, Avrupa ve Arap dünyası tarih boyunca etkiledi. Kenyalı

FOTOGRAF: AA

Musa, "Afrika'nın doğusu ve güneyi Güneydoğu Asya ve Arap, Afrika'nın batısı ve kuzeyi ise Avrupa ve Arap mutfağından etkilendi. Mesela Zanzibar ve Kenya'nın Mombasa bölgesinin Arap ve Hindistan kültüründen etkilendiğini görmekteyiz ya da bugün Togo gibi bazı Batı Afrika ülkelerinde

kruvasan ve makarna gibi lezzetlerle Avrupa mutfağının da Batı Afrika'yı etkilediğini söyleyebiliriz." dedi. Afrika mutfağında yiyeceklerden başka hibiskus, kahve, sütlü çay, mango ve hindistan cevizi suyu kütanın birçok bölgesinde tüketilen içecekler arasında bulunuyor. ●İSTANBUL-AA

AB sınırlarında göçmenlere yönelik insan hakları ihlalleri etkin şekilde soruşturulmuyor

FRA'nın 2020-2023 yılları arasında AB'nin kara ve deniz sınırlarında göçmen ve mültecilere yönelik hak ihlallerine ilişkin disiplin ve ceza soruşturmalarını inceleyen raporuna göre, sınırlarda zor durumdaki göçmenlerin kurtarılması, yardım edilmemesi, kötü muamele ile istismar gibi yaygın ve tekrarlayan insan hakları ihlalleri yaşanıyor. Bu ihlallere yönelik etkili soruşturmalar yürütülmezken, sistematik boşluklar ve engeller bulunuyor. Raporunda Yunanistan, Hırvatistan ve Macaristan sınırlarında çalışan yetkililerin göçmenlere yönelik kötü muamelesi ve neden oldukları can kayıplarıyla ilgili şekilde soruşturulmadığı aktarılan, mağdurların ve tanıkların bulunarak dinlenmesi için yeterli çaba gösterilmediği, avukatların çalışmalarına engel olduğu ve önemli kanıtlara erişimin sağlanmas-

Avrupa Birliği (AB) Temel Haklar Ajansı (FRA), kara ve deniz sınırında göçmenlere yönelik kötü muamele, istismar ve kurtarma çalışmalarının yapılmaması gibi insan hakları ihlallerinin etkili şekilde soruşturulmadığını bildirdi.

nın engellendiği kaydedildi. Mağdurlar ise yetkililere güvenmemeleri, misilleme korkusu veya mevcut prosedürler hakkında bilgi sahibi olmamaları nedeniyle ihlaller karşısında nadiren şikayette

bulunuyor. Merkeze uzak bölgeler ve gece saatlerinde yaşanan ihlallerde ise kanıtın eksik veya az olması nedeniyle soruşturma yapılması daha zorlaşırken, yürütülen soruşturmalar kapsamlı ya-

pılmıyor, uzun sürüyor ve mağdurları nadiren dahil ediyor. Yerel mahkemelerdeki bu yetersiz ve etkisiz durum nedeniyle mağdurlar haklarını genellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde (AİHM) ara-

maya yönelirken, bu durum AİHM'ye ulaşan davaların sayısının her geçen yıl artmasına yol açıyor. FRA, göçmen ve mültecilerin daha iyi korunması için sınırlarda yaşananları daha yakından takip etme ve hesap verebilirlik mekanizmalarının güçlendirilmesi ve sınırlardaki hak ihlallerinin etkili şekilde soruşturulmasını sağlamak için gerekli adımların atılması çağrısında bulundu. FRA Direktörü Sirpa Rautio, AB sınırlarında çok fazla insan hakları ihlali yaşandığına dair iddialar olduğuna dikkati çekerek, "Avrupa'nın sınırlarda herkese adil, saygılı ve insan hakları hukukuna uygun şekilde davranma görevi vardır. Bu, tüm hak ihlali vakalarına yönelik etkili ve bağımsız soruşturmalarla desteklenen insan haklarıyla uyumlu sınır yönetimi uygulamalarını gerektirmektedir." ifadelerini kullandı. ●BRÜKSEL-AA

FOTOGRAF: AA

ABD Eski Başkanı Trump, Olimpiyatların açılış gösterilerini "rezalet" olarak nitelendirdi

Eski ABD Başkanı Donald Trump, 2024 Paris Olimpiyat Oyunları açılışındaki gösterilere ilişkin "Açılış töreninin rezalet olduğunu düşündüm." dedi. Trump, Fox News televizyonuna yaptığı açıklamada, Olimpiyatlara ilişkin değerlendirmelerde bulundu. "Açılış töreninin rezalet olduğunu düşündüm." ifadesini kullanan Trump, 2028 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarında böyle bir şeyin yaşanmayacağını söyledi. Temsilciler Meclisi Başkanı Cumhuriyetçi Mike Johnson da gösterileri sosyal medya platformu X hesabından yaptığı açıklamayla eleştirdi. Johnson, "Dün gece, Son Akşam Yemeği ile alay edilmesi, Olimpiyat Oyunlarının açılış törenini izleyen dünyanın dört bir yanındaki Hristiyanlar için şoke edici ve aşağılayıcıydı."

değerlendirmesinde bulundu. Fransa'nın ev sahipliği yaptığı Olimpiyat Oyunlarının açılış töreninde, "drag queen" (kadın kıyafeti giyip makyaj yapan erkek) performansı, Hz. İsa'yı konu alan "Son Akşam Yemeği" tablosunun tasvir edildiği ve dini inanca saygısızlık yapıldığı gerekçesiyle tepki almıştı. Fransa Katolik Kilisesine ait X hesabından yapılan açıklamada, "Bu tören, maalesef Hristiyanlıkla alay eden sahneleri içeriyordu, bu durumu derin bir üzüntüyle karşılıyoruz." ifadeleri kullanılmıştı. Orta Doğu Kilisesi Konseyi (MECC), 2024 Paris Olimpiyatları açılış töreninde yaşananların, özgürlük ve insan onuru kavramlarıyla alakalı mutlak cehaleti ortaya koyduğunu belirtti. ●NEV YORK-AA

ABD'nin California eyaletindeki orman yangınlarında 370 bin dönümden fazla alan yandı

ABD'nin California eyaletinde etkili olan orman yangınlarında 370 bin dönümden fazla ormanlık alan kül olurken, binlerce kişi de bölgeden tahliye edildi. CNN'in haberine göre, 24 Temmuz'da California eyaletinin kuzeyindeki Chico kenti yakınlarında başlayan orman yangını sürüyor. Chico kentinin doğusunda etkili olan "Park Yangını" nedeniyle 370 bin dönümden fazla ormanlık alan kül oldu. Park Yangını, "California eyaletindeki en büyük 6. yangın" olarak kayıtlara geçti. Çok sayıda yapıyı tahrip eden ve bin-

lerce kişinin bölgeden tahliye edilmesine yol açan yangınların yalnızca yüzde 12'si kontrol altına alındı. CBS News'ün haberine göre, Ronnie Dean Stout isimli kişi, "yanan bir aracı kurummuş çalılarla dolu çukura iterek California eyaletindeki yangınları kasten çıkardığı" iddiasıyla mahkemeye karşısına çıktı. Kundaklama ile suçlanan Stout'un ilk duruşmada itirafta bulunmaması üzerine ikinci duruşması perşembe gününe ertelendi. Stout'un sabıkalı olduğu ve daha önce 2 kere cezaevine girdiği ortaya çıktı. ●ANKARA-AA

FOTOGRAF: AA

FOTOGRAF: AA

Maduro'dan, "devlet başkanı seçimine hile karıştırıldığını" iddia eden Musk'a tepki

Nicolas Maduro, "seçimlere hile karıştırıldığını" öne süren ABD'li milyarder Elon Musk'a tepki göstererek, "Kavga mı istiyorsun? Edelim o zaman. Elon Musk, ben hazırım." dedi. Venezuela'da 28 Temmuz'daki devlet başkanı seçimini kazandı açıklanan mevcut Devlet Başkanı Nicolas Maduro, "seçimlere hile karıştırıldığını" öne süren ABD'li milyarder Elon Musk'a tepki göstererek, "Kavga mı istiyorsun? Edelim o zaman. Elon Musk, ben hazırım." dedi. Venezuela basınında çıkan haberlere göre, Maduro, ulusal televizyonda yayınlanan basın toplantısında "Ma-

duro'nun büyük seçim sahteکارlığı" paylaşımında bulunan Musk'ı eleştirdi Musk'ı "yeni baş düşmanları" olarak nitelleyen Maduro, "Kavga mı istiyorsun? Edelim o zaman. Elon Musk, ben hazırım." ifadesini kullandı. Venezuela Seçim Konseyinin duyurduğu sonuçlara göre, Maduro, yüzde 51,20 ile 28 Temmuz'daki devlet başkanı seçimini 3. kez kazanmıştı. Venezuela muhalefet koalisyonu Birleşik Demokratik Platform (PUD) adayı Edmundo Gonzalez ise seçkin sonuçlarını reddettiklerini açıklamıştı. ●KARAKAŞ-AA

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda Yusuf Dikeç ve Şevval İlayda Tarhan'dan oluşan milli takım gümüş madalya kazandı

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda Yusuf Dikeç ve Şevval İlayda Tarhan'dan oluşan milli takım, atıcılık 10 metre havalı tabanca karışık kategorisinde gümüş madalya kazandı. Yusuf Dikeç ve Şevval İlayda Tarhan ikilisi, Chateauroux Atıcılık Merkezi'nde gerçekleştirilen 10 metre havalı tabanca karışık kategorisinin finalinde Damir Mikec ve Zorana Arunovic'in yer aldığı Sırbistan ile karşılaştı. Çekişmeli ve heyecanlı geçen karşılaşmayı 16-14 kaybeden Yusuf Dikeç ve Şevval İlayda Tarhan, gümüş madalyada kaldı. Yusuf Dikeç ve Şevval İlayda Tarhan ikilisi, bu başarılarıyla Türkiye'ye atıcılık branşındaki ilk madalyasını kazandı. Damir Mikec ve Zorana Arunovic çiftinin altın madalyaya ulaştığı bu kategoride bronz madalya ise Manu Bhaker ve Sarabjot Singh'ten oluşan Hindistan ekibinin oldu. Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak da final müsabakalarını salonda takip etti.

Türkiye'nin madalya aldığı 10. branş

Atıcılık, Türkiye'nin olimpiyat oyunları tarihinde madalya aldığı 10. branş oldu. Türk sporcular, olimpiyatlarda daha önce güreş, halter, tekvando, boks, karate, atletizm, judo, okçuluk ve cimnastik branşlarında madalya kazanmıştı. ●PARİS-AA

Türkcell Süper Kupa maçının bileti bugün satışa çıkacak

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), Galatasaray ile Beşiktaş arasında 3 Ağustos Cumartesi günü oynanacak Türkcell Süper Kupa maçının biletlerinin bugün satışa sunulacağını duyurdu. TFF'den yapılan açıklamaya göre, Trendyol Süper Lig şampiyonu Galatasaray ile Ziraat Türkiye Kupası'nı müzesine götüren Beşiktaş arasında oynanacak Süper Kupa müsabakasının biletleri, bugün saat 09.00'da satışa çıkacak. Atatürk Olimpiyat Stadı'nda saat 20.45'te başlayacak maçın biletleri, "www.passo.com.tr" adresinden ve "Passo Mobil Uygulama"dan satın alınabilecek. Bilet fiyatları, kale arkaları 600 lira, doğubatu tribünleri bin 200 lira olarak belirlendi. Tribün dağılımı kura çekimi sonrası Galatasaraylı taraftarlar batı ve güney, Beşiktaşlı taraftarlar doğu ve kuzey tribünlerinde yer alacak. ●İSTANBUL-AA

Galatasaray ve Türk sporuna adanan hayat: Ali Sami Yen

Ünlü dilbilimci ve yazar Şemsettin Sami'nin ikinci oğlu olan Ali Sami Yen, 20 Mayıs 1886'da İstanbul'da dünyaya geldi. İlk tahsilini babasından alan Yen, daha sonra Galatasaray Lisesi'ne gönderildi. Lise öğrenimi sırasında dönemin siyasal, edebi ve sportif gelişmelerini yakından takip eden Yen, bir grup sınıf arkadaşıyla futbol kulübü kurma kararı aldı. Ali Sami Yen ve arkadaşları, 1905 yılının ekim ayında lisedeki bir edebiyat dersinde Galatasaray Kulübünü kurdu. Ali Sami Yen, kulübün bir numaralı kurucu üyesi ve ilk başkanı oldu. Ali Sami Yen, Galatasaray'ın kuruluş amacını, "Maksadımız İngilizler gibi toplu bir halde oynamak, bir renge ve bir isme malik olmak ve Türk olmayan takımları yenmek." şeklinde belirtti.

Galatasaray'da zarif çalımları ve kuvvetli driplingleriyle orta sahanın vazgeçilmez oyuncularından biri olduğu aktarılan Ali Sami Yen'in, 1907 yılının sonlarında Kadıköy takımına karşı oynanan ve 3-0 kazanılan maçta ayağı kırıldı. Yapılan uzun tedavilerin ardından sahalara dönen Yen, artık eskisi gibi oynayamadığı için futbol kariyerine son verdi.

14 yıl başkanlık yaptı

Ali Sami Yen, Galatasaray

Galatasaray Kulübünün kurucusu ve Türk sporunun öncülerinden Ali Sami Yen, ölümünün 73. yıl dönümünde anılıyor.

Kulübünde toplamda 14 yıl başkanlık koltuğunda oturdu. Yen, sarı-kırmızılı kulübün kuruluş yılı olan 1905'ten 1918 yılına dek 13 yıl aralıksız başkanlık yaptı. Ali Sami Yen, kulüpte 1925'te de bir yıl başkanlık görevinde bulundu. Ali Sami Yen, Osmanlı İmparatorluğu'nun zor bir süreçten geçtiği ve 1. Dünya Savaşı'nın yaşandığı dönemde Galatasaray'ı başarılı bir şekilde idare etti. Yen, ayrıca başkanlığı döneminde ülkede

farklı spor branşlarının gelişmesi için önemli çalışmalar yaptı.

A Milli Takım'ın ilk teknik direktörü

Ali Sami Yen, A Milli Futbol Takımı'nın teknik direktörlüğünü yapan ilk isim oldu. Türkiye, FIFA'ya üye olduktan sonra ilk maçını 26 Ekim 1923'te İstanbul Taksim Stadı'nda Romanya'yla oynadı. Ali Sami Yen yönetimindeki A Milli Takım, karşılaşmada Romanya ile

2-2 berabere kaldı.

TİCİ ve TMOK başkanlığı

Ali Sami Yen, 1922'de kurulan ve ülkenin ilk spor teşkilatı olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın (TİCİ) başkanlığına getirildi. Yen, bu dönemde tüm spor branşlarında federasyonların kurulmasına öncülük ederken, spor branşları için gerekli yönetmelikler de yabancı dillerden tercüme edilerek yürürlüğe kondu. Ali Sami

Yen, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) Başkanı sıfatıyla 1924 Paris Olimpiyat Oyunları'na giden kafilenin başında yer aldı. Yen, 1927-1930 yıllarında da TMOK'un başkanlığını yürüttü.

İlk spor müzesi ve ilk futbol kitabı

Türkiye'de ilk spor müzesini kuran Ali Sami Yen, aynı zamanda ilk futbol kitabını yazan isim de oldu. Yen'in 1915 yılında Kalamıştaki kulüp lokalinde kurduğu ve daha sonra Galatasaray Lisesi'ne taşınan müze, Türkiye'nin ilk spor müzesi olarak kayıtlara geçti. Ali Sami Yen'in yazdığı "Futbol Kitabı" adlı eser, 1927 yılında basıldı. Futbolun teknik ve bilimsel kurallarının yer aldığı eser, Türkiye'de futbol alanında yazılan ilk kitap olma özelliği taşıyor.

65 yaşında vefat etti

Ali Sami Yen, 29 Temmuz 1951'de, 65 yaşında hayata gözlerini yumdu. Yen'in naaşı, Feriköy Mezarlığı'na defnedildi. Galatasaray'ın, uzun yıllar maçlarını oynadığı ve 2011 yılında yıkılan Mecidiyeköy'deki stada Ali Sami Yen'in ismi verildi. Sarı-kırmızılı takımın günümüzde maçlarını yaptığı Nef Stadı, Ali Sami Yen'in isminin verildiği spor kompleksinin içinde yer alıyor. ●İSTANBUL-AA

Paris 2024'ün ilk madalyası milli okçulardan geldi

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan Klasik Yay Erkek Milli Takımı, bronz madalya kazandı. Fransa'nın başkenti Paris'teki Les Invalides'te gerçekleştirilen müsabakalarda Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan milli takım, Wencho Kao, Zhongyuan Li ve Yan Wang'ın temsil ettiği Çin'le karşılaştı. İlk seti 55-54 kazanan milliler, ikinci seti 57-56 kaybetti. Çin'e üçüncü sette 55-54, dördüncü sette ise 56-54 üstünlük sağlayan Klasik Yay Erkek Milli Takımı, durumu 6-2'ye getirdi ve bronz madalyanın sahibi oldu. Milli okçular, Paris 2024'te Türkiye adına ilk madalyayı kazanma mutluluğunu yaşadı. Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda üçüncü olan Mete Gazoz, Muhammed Abdullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan Klasik Yay Erkek Milli Takımı, madalyalarını aldı.

Fransa'nın başkenti Paris'teki Les Invalides'te gerçekleştirilen müsabakalarda Çin'i mağlup ederek üçüncü olan Mete Gazoz, Muhammed Ab-

dullah Yıldırım ve Ulaş Berkim Tümer'den oluşan milli takım, madalyalarını alma mutluluğunu yaşadı. Klasik Yay Erkek Milli Takımı'nın üçüncülüğü, 100 yıllık olimpiyat tarihinde Türkiye'nin takım halinde kazandığı ilk madalya olarak kayıtlara geçti. Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, tören sonrası hatıra fotoğrafı çektiği sporcuları tebrik etti. Sporcuların ortaya koyduğu performansın harika olduğuna dikkati çeken Okçuluk Milli Takımlar Teknik Direktörü Göktaş Ergin, "Bu başarının arkasında 3 yıllık büyük bir emek var. Özellikle Mete Gazoz'un altın madalyasından sonra, hepimiz için olimpiyatlarda madalya kazanmak, kült olmaktan çıktı. Doğru hazırlanınca madalya sayısını artıracığımızı düşündüğümüz bir yapıya dönüştük. Geride kalan 3 yıl çok iyi değerlendirdik. Çocuklar da geride kalan 3 yılda büyük bir çaba sarf ettiler." açıklamasını yaptı. Bugün oynanan karşılaşmaları da değerlendiren Ergin, şöyle konuştu: "Bugün Kolombiya maçını kolay geçeceğimizi düşünürken beklediğimizden zor bir

maç oldu. Hindistan maçının zor olacağını düşünürken daha kolay geçti. Fransa'ya milimetrelere kaybettik. Ama Çin'e karşı son Dünya Şampiyonası'ndan kalan özel bir hırımız vardı. Tekrardan sporcuların mantalitesini de-ğıştirebilmek ve onların motivasyonunu artırmak adına bir şeyler kullandık. Çok şükür başardık."

Olimpiyat şampiyonu milli okçu Mete Gazoz, dün yorucu ve uzun bir gün yaşadıklarını vurgulayarak sözlerine başladı. Bugün yapılan karşılaşmalar öncesinde bütün maçları basamak basamak değerlendirdiklerini dile getiren Gazoz, "Bu merdivenin sonunda podiyum vardı, podyuma da çıktık. Güzel bir gündü. Burada yaşadığımız her şeyin fazlasını teknik kadromuz antrenman sırasında yaşadılar. Hatta daha zorlu antrenmanlar oldu, nabzımız 180'lerdeyken ok attık. Hatta bugün o kadar yükselmedi bile. Güzel ve keyifli bir gündü. Çok eğlendik. Zihnimizi ve vücudumuzu kontrol altında tuttuk. Bu madalyanın burada değil, antrenmanlarda kazanıldığını ispatladık." ifadelerini kullandı. ●PARİS-AA

Galatasaray Başkanı Özbek: 8 numara kuvvetlendirmemiz gereken bir bölgemiz

Galatasaray Kulübü Başkanı Dursun Özbek, transfer çalışmalarını sürdürdüklerini ve 8 numara bölgesine yapılacak takviyeyi en kısa sürede açıklayacaklarını söyledi. Galatasaray Kulübü Başkanı Dursun Özbek, Galatasaray Spor Kulübünün kurucusu, ilk başkanı ve ilk sporcularından Ali Sami Yen'in vefatının 73. yıl dönümünde Feriköy Mezarlığı'ndaki kabri başında yaptıkları anmanın ardından basın mensuplarına açıklamada bulundu. Beşiktaş ile 3 Ağustos Cumartesi karşılaşacakları Türkcell Süper Kupa maçına odaklandıklarını belirten Özbek, şunları kaydetti: "Transfer sezonu devam ediyor. Hocamızla beraber tespit ettiğimiz eksiklerimiz var. Onların bir kısmını giderdik, bir kısmını da en kısa sürede gidereceğiz. Çalışmalarımız yoğun şekilde devam ediyor. Elimizde şampiyon olmuş bir kadro var. 2 sezon üst üste şampiyon olan değerli

bir hocamız var. Bunlar Galatasaray'ın en büyük gücü. Çalışmalar sonucunda ihtiyaç duyulan yerlere transferlerimiz devam edecek. 8 numara önemli kuvvetlendirmemiz gereken bir bölgemiz. Son derece sıkı çalışıyoruz. Kısa sürede inşallah taraftarlarımıza haberini vereceğiz."

Dursun Özbek, Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'na ilişkin soruya ise şu yanıtı verdi: "Olimpiyata katılan tüm sporcularımıza tebrik ediyorum. Kafileyeye katılan sporcuların hepsini gözlerimden öpüyorum, onlar bizim gurur kaynağımız. Orada olmak çok önemli. Bugün de güzel bir galibiyet aldık. Yürükten onları desteklememiz lazım. Onlar Türk sporunun kıymetlisi. Özellikle 1924'te olimpiyatlara Ali Sami Yen Bey götürmüştü. Böyle bir döneme gelmesi de çok önemli. Onun için devam oradaki sporcuları cesaretlendirmesi gerektiğini düşünüyorum." ●İSTANBUL-AA

İttifak

31 TEMMUZ 2024 ÇARŞAMBA YIL: 28 SAYI: 9734

İttifak Sahibi
İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışleri Müdürü (Sorumlu)
Mustafa Şahin
Haber Müdürü
Hawa İncecik
İnternet Editörü
Ayşu Mola
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTTİFAK GAZETECİLİK
VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazılardaki görüşler, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayıroğlu Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.ittifakgazetesi.com
Matbaa:
AKOSMAN TURİZM BASIM YAY. REK.
DAĞ TIC. LTD. ŞTİ. Sanayi Mah. Sancaklı Cad.
Çarşı Sok. No: 24 Güngören / İSTANBUL
Tel: 0212 502 23 15

İttifak

31 TEMMUZ 2024 ÇARŞAMBA

www.ittifakgazetesi.com

AKTÜEL

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren devlet yönetimi asırlarca saraylardan yürütülmüştür. Beşiktaş'taki Yıldız Sarayı ilk kez Sultan III. Selim 1789-1807 yıllarında annesi Mihrişah Sultan için yaptırmıştır. Osmanlı padişahı II. Abdülhamit 1876-1909 döneminde Osmanlı Devleti'nin ana sarayı olarak kullanılmıştır. Yıldız Sarayı, Devlet-i Aliyye'ye yönelen yıkma girişimleri karşısında direnişin de sembolü olmuştur. İstanbul Boğazı'na ve Marmara'ya hâkim yüksek bir arazi üzerine inşa edilen Yıldız Sarayı, Osmanlı Devleti'nin İstanbul'da yaptırdığı son büyük sarayıdır.

Direnişin sembolü: Yıldız Sarayı

Saraylar Osmanlı saray teşkilatı ile yapılandırılmış ve padişahlarının hem ikamet ettikleri yer hem de bütün devlet işlerinin görüşülüp karar verdikleri en yüksek devlet daireleri olmuştur. Yıldız Sarayı 1876-1909 yılları arasında 33 yıl boyunca Sultan II. Abdülhamid'in ülkeyi bu buradan yönetmiştir. 1876'da iki devri-me sahne olan Dolmabahçe Sarayı'nı duygusal nedenlerle terk ederek II. Abdülhamit'in daha korunaklı olan Yıldız'a çekilmiştir. Yıldız Sarayı'nın adı Sultan II. Abdülhamid ile özdeşleşmiştir. Padişah, bölgeye "Yıldız Sarayı Hümayunu" ismini vererek burayı aslı ikametgâhı belirlemiştir.

Saray nüfusu 12 bin kişiye dayanmış

Ülkemizde Osmanlı Devleti'nden bugüne kalmış 5 sarayın en büyüklerinden biridir. Beşiktaş ile Ortaköy arasındaki çok geniş bir araziye yayılmış bulunan Yıldız Sarayı; bahçeleri, havuzları, ağaçları, seraları ve köşkeleleriyle İstanbul'un diğer saraylarından farklı işlevlere sahip bir köşkele topluluğu olarak inşa edilmiştir. Sultan Abdülaziz zamanında da Büyük Mâbeyin Köşkü, Çit Kasrı, Malta ve Çadır köşkele inşa edilmiştir. II. Abdülhamid, Dolmabahçe Sarayı'ndan ayrılmış Yıldız Sarayı'na taşınmış padişahlığı süresince burada Küçük Mâbeyin Köşkü, har-em binaları, Cârîyeler Dairesi, Kızlarağası Köşkü, Şâle Köşkü, Yıldız Camii, tiyatro, marangozhane, eczahane, tamirhane, kilithane, çini atölyesi, kütüphane, şehzade köşkelelerini yaptırmış ve bugünkü saray kompleksi ortaya çıkmıştır. Sultan II. Abdülhamid, I. Ordu'nun ünlü II. Tümeni'ni (Orhaniye ve Ertuğrul kışlaları) de sarayın yakınına yerleştirmiştir. Bu dönemde sarayın doğrudan veya dolaylı hizmetlerine bakanlarla birlikte 12.000'e varan bir nüfusa sahip olduğu varsayılmaktadır. Yıldız Sarayı, Osmanlı Devleti'nin son yönetim merkezi ve padişahın son ikametgâhı ola-

Birçok köşk ve yapıdan oluşan kompleks

Yıldız Sarayı Osmanlı Devleti'nin Topkapı Sarayı'ndan sonraki en büyük saray kompleksidir. 500 bin metrekarelik alanda yapılaşma birinci ve ikinci avluda yoğunlaşmıştır. Birinci ve ikinci avlunun uzantısı olan Has bahçe tek bir kapıyla geçit veren harpuştalı yüksek bir duvarla dış bahçeden yani bugünkü Yıldız Parkı'ndan ayrılır. Dış bahçe Boğaziçi'nin genel yapı üslubuna bağlı kalarak geliştirilmiştir. Buradaki yapılar, çeşitli ağaç türleriyle zenginleştirilmiş koru arazisine dağılan bağımsız bölümler oluşturulmuştur. Sultan Abdülaziz tarafından Sarkis Balyan ve kardeşine yaptırılan kâğıt Malta ve Çadır köşkele ile II. Abdülhamid'in Raimondo d'Aronco'ya inşa ettirdiği Yıldız Çini Atölyesi bu bahçeye serpilmeli önemli tarihlilerdir. İstanbul'da ziyaret eden tarih meraklıları halen gördüklerinde hayranlıklarını gizleyememektedirler. Dış bahçeden özel bir duvarla ayrılan ve İmparator II. Wilhelm'in 1889'daki ilk ziyaretinde Mimar Alexandre Vallaury'e birinci bölümü, 1898'deki ikinci ziyaretinde Raimondo d'Aronco'ya Mercedes Köşkü denilen diğer bölümleri inşa ettirilen Şâle Köşkü saraya son devirde eklenen en görkemli yapıdır.

Siyasi yönetimin merkezi

II. Abdülhamid döneminde Yıldız sarayı siyasi yönetimin ana odağı haline gelmiş, hükümet biriminin bulunduğu ve Tanzimat döneminde siyasi yaşamın asıl eksenini oluşturan Bab-ı Ali'yi gölgede bırakmıştır. 1882'de Mithat Paşa ve Mahmud Celaleddin Paşa'nın idamına karar veren saray mahkemesi

MUSTAFA ŞAHİN

Yıldız Sarayında gerçekleşmiş ve bu nedenle Yıldız Mahkemesi adını kazanmıştır. Bu tarihten sonra Yıldız Sarayı, II. Abdülhamit'in yönetimine istinaden bir korku ve dalavere merkezi olarak ünlenmiş ve bir dönem "yıldız" sözcüğünün Osmanlı basınında kullanımı, siyasi çağrışımları olabileceği gerekçesiyle, II. Abdülhamit'in sansür idaresi tarafından engellenmiştir.

Tahta darbe saraya yağmalama

Sultan Abdülhamit 1909 yılında tahttan indirilerek Osmanlı Devleti'nde bir darbe gerçekleşmiş ve 31 Mart Vakası olarak tarih kayıtlarına geçmiştir. Bu darbeye Selanik'ten gelen hareket ordusu İstanbul'u işgal etmiştir. O civardaki Taksim Kışlası'nda büyük arbede yaşanırken işgalcilerin büyük bir bölümü de saraya yürümüş baskın yapmıştır. Bu baskın sırasında Sultan Abdülhamid Selanik'e gönderilerek saray birkaç gün sınırsızca yağmalanmış bir bölümünde yalınmıştır. Burada çok değerli hayvanlar, devletin en değerli atları, eşkıyaların elinde kalmış, sarayın mücevher kısmına giren, eline bir şeyler geçiren, vazo, mücevher parçası, perde, ne buldularsa bunlardan toplayıp kaçırma çalışmışlardır. Bu yağmalama eylemi sırasında, Abdülhamid'e bildiri vermiş veya polis ajanı olarak çalışmış olan kişilerin kendilerine ait belgeleri arayarak yok etmeye çalıştıkları, yağmacılar kendileriyle ilgili arşiv belgelerini yok etmek için belgeleri yaktığı kayıtlara geçmiştir. Bu şekilde sarayda tam güvenlik sağlanana kadar bir boşluk dönemi yaşanmış, Yıldız

Yağması' olarak tarih kitaplarında yerini almıştır.

2018'de Milli Saraylara devredildi

Son Osmanlı padişahı Sultan VI. Mehmed Vahdeddin döneminde de bir süre kullanılan saray, 1922'de saltanatın kaldırılmasıyla kapılarını tümüyle dış dünyaya kapatmıştır. Yıldız Sarayı, 1924'te Erkan-ı Harbiye Mektebi'ne tahsis edilmiş ve 1946'dan itibaren uzunca dönem "Harp Akademileri" olarak kullanılmıştır. Kültür Bakanlığı çatısı altında 1978'de hizmet veren kompleks, 2015'te Cumhurbaşkanlığına bağlanmış, 2018'de ise Milli Saraylara devredilerek saray, aynı yıl restorasyona alınmıştır.

Bandırma'dan önce Yıldız Sarayı

Milli mücadele tarihinde Yıldız Sarayı'nın özel bir yeri bulunmaktadır. Gazi Mustafa Kemal, Bandırma Vapur'uyla yola çıkmadan bir gün önce buraya gelmiş ve Sultan Vahdeddin'e görüşmüştür. Gazi Mustafa Kemal, o tarihi görüşmeyi şöyle anlatır: "Yıldız Sarayı'nın ufak bir salonunda Vahdeddin'le adeta diz dize denecek kadar yakın oturduk. Salonun Boğaziçi'ne doğru açılan penceresinden gördüğümüz manzara şu; birbirine paralel hatlar üzerine düşman zırhlıları bordalarındaki toplar sanki Yıldız Sarayı'na doğrulmuş. Vahdeddin hiç unutmayacağım şu sözlerle konuşmaya başladı. Paşa paşa, şimdiye kadar devlete çok hizmet ettin. Bunların hepsi artık bu kataba girmiştir ve tarihe geçmiştir. Bunları unutun, asıl şimdiki yapacağın hizmet hepsinden mühim olabilir. Paşa paşa, devleti kurtarabilirsin." Bunun üzerine Gazi Mustafa Kemal, Sultan Vahdeddin'e şu cevabı verir; "Merak buyurmayın efendim, noktalarını şahneniz anlamadım. İrade-i seniyyeniz olursa hemen hareket edeceğim." Muvaffak ol' hitabına mazhar olduktan sonra huzurunda çıktım, ayaklarımızın patırtısını işittirmeden saraydan uzaklaştık."

Milli Saraylar Başkanlığınca yürütülen 6 yıllık titiz bir restorasyon ve tefriş çalışmalarının neticesinde yeniden ihya olan Yıldız Sarayı aslına uygun bir şekilde tarihi dokusu korunarak 19 Temmuz 2024 yılında tüm görkemiyle tekrar hayat bulmuştur. Hem Osmanlı tarihine ettiği taahhüt, hem İstanbul'un tarihi ve kültürüne yaptığı katkıyla yerli ve yabancı herkesin ilgi odağı haline gelmiştir.

Açılışı Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptı

Yaklaşık 100 yıl sonra gerçekleştirilen bu tarihi açılışta Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan "Şehrimizin simgelerinden olan Yıldız Sarayı, bugünden itibaren kapılarını halkımıza ve dünyanın dört bir yanından gelecek ziyaretçilerine açıyor. Burası asla sıradan bir eser, sıradan bir yapı değildir. 200 yıllık tarihiyle Yıldız Sarayı Osmanlı'nın en sancılı yıllarına bizzat şahitlik etmiştir. Tekrar eski görkeminde ve güzelliğine kavuşturarak milletimizin istifadesine sunuyorum hayırlı uğurlu olmasını diliyorum." diyerek restorasyonda pek çok hocanın ve uzmanın alın teri ve yürek terinin olduğunu belirtti. Sahil saraylarından farklı olarak burası 'şehir içinde şehir' diyebileceğimiz özgün bir mimariye sahiptir. Zarafeti, sadeliği, tabiatla uyumu, birbirinden ayrı köşkelelerden oluşan mimarisini ve Türk saray bahçeleri geleneğinin son örneği olan Has Bahçesi'yle Yıldız Sarayı 1 gün 5 bin 464 kişiyi, ikinci gün ise 7 bin 420 kişi ziyaret etmiştir. Tarihte "Hamid Bahçesi" olarak adlandırılan, bitki çeşitliliği, doğal nehir görünümü-

mündeki su yolu ve peyzaj tasarımıyla hayranlık uyandıran bahçe de ziyarete açılan mekanlar arasında yer almaktadır. Osmanlı döneminde yabancı devlet adamlarının ağırlandığı "Mabeyn Köşkü" de yakın zamana kadar Cumhurbaşkanlığı kabinelerinde kullanılmaktaydı. Sultan II. Abdülhamid'in hayatına, kişiliğine ve liderliğine ışık tutan eserler, onunla özdeşleşen, Avrupa ve Orta Doğu'nun en büyüklerinden olma özelliği taşıyan kütüphane ve marangozhanenin yanı sıra Yıldız Albümlerinden seçilen fotoğraflar da ilk defa tarih ve sanat meraklılarının ilgisine sunulmaktadır. Kütüphaneye kısmında askeriye den coğrafyaya, sefireden casusluk romanlarına, astronomiden botanik ve zoolojiye kadar binlerce nadir eser gün yüzüne çıkarılmıştır. İlk defa görülecek yazma eserler arasında "Muhibbi" mahlasıyla şiirler yazan Kanuni Sultan Süleyman'a ait divan, Matrakçı Nasuh'un, Kanuni'nin Irak seferini anlattığı kitap, Katip Çelebi'nin "Cihannüma"sı ve ünlü hattatlara ait Kur'an-ı Kerimler de yer almaktadır. Sultan Abdülhamid ile özdeşleşen saray, 1 Eylül'e kadar pazartesi dışında her gün ücretsiz olarak gezilebilmektedir.

